

Замовник: Виконавчий комітет Луцької міської ради.

Розділ «Охорона навколишнього природного середовища»

*(Звіт про стратегічну екологічну оцінку «Внесення змін до
детального плану території в межах проспекту Президента
Грушевського, Привокзального майдану та вулиці
Привокзальної у місті Луцьку»)*

Директор
ТОВ «Центр зелених інновацій»

Тетяна ЖАЛОВАГА

м. Луцьк 2026 р.

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
Передмова	3
1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	6
2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	21
3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу	51
4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	55
5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	57
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	57
7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	76
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	81
9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	86
10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	91
11. Резюме нетехнічного характеру	93
12. Список використаних джерел	95
13. Дані про виконавців матеріалів SEO	96

Передмова

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління» є показник «Частка державних, галузевих, регіональних та місцевих програм розвитку, які пройшли стратегічну екологічну оцінку – відсотків».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести Змн. Арк. № докум. Підпис Дата Арк. 4 нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був прийнятий Верховною Радою України 4 жовтня 2016 р., а 1 листопада Президент України надав пропозиції до законопроекту. 17 січня 2017 р. Верховна Рада України не підтримала доопрацювання законопроекту.

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було повторно зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування затверджені Наказом № 296 від 10 серпня 2018 року Міністерства екології та природних ресурсів України розроблені на виконання пунктів 6 та 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до пункту 4 статті 2 та пункту 2 статті 11 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна діяльність підлягає стратегічній екологічній оцінці. Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проекту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (пункт 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).

Вимоги до структури та змісту Звіту про СЕО, визначені пунктом 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Проект розробляється відповідно до:

- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»,
- Закону України «Про основи містобудування»,
- Закону України «Про автомобільні дороги»,
- Земельного кодексу України,
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.1996 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»,
- Постанови Кабінету міністрів України від 27.11.2022 р. №1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»,
- ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»,
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»,
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»,
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання».

1. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Зміст та основні цілі документа державного планування

Документом державного планування у даному випадку є Детальний план території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьк.

Проект містобудівної документації здійснюється на основі рішення Луцької міської ради від 30.07.2026 №97/91 «Про надання дозволу на розроблення проєкту внесення змін до детального плану території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьк».

Внесення змін до детального плану території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьк здійснюється з метою зміни цільового призначення, меж та встановлення параметрів забудови в межах ДПТ.

Сучасний стан території

Територія проектування включає в себе ділянки з різноманітними функціями.

В межі детального плану входять земельні ділянки категорії житлової та громадської забудови, приватної та комунальної власності.

В межах території проектування розміщено житловий фонд у вигляді багатоквартирної забудови.

У межах території проектування розташована земельна ділянка з кадастровим номером 0710100000:11:062:0049, яка перебуває у приватній власності. Площа земельної ділянки становить 0,0486 га. За існуючим станом цільове призначення земельної ділянки визначено за кодом 03.15 — для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови. За категорією земельна ділянка належить до земель житлової та громадської забудови. Земельна ділянка потребує переформатування та змін меж, в тому числі зміни цільового призначення.

Проектом передбачено будівництво культурного центру задля збереження культурної ідентичності кримськотатарської спільноти в місті Луцьку, а також для задоволення потреб у проведенні культурних, просвітницьких і громадських заходів.

В межах території проектування та в проєктних будинках не передбачено влаштування об'єктів торгово-розважальної та ринкової інфраструктури.

Виробничі об'єкти в межах території відсутні.

Територія, що розглядається не знаходиться в межах зони регулювання забудови. В межах території проектування не розташовані пам'ятки природи, історії та архітектури місцевого та національного значення.

Охоронні зони пам'яток не встановлені.

Транспортна доступність до території, що розглядається, виконується по вулиці Привокзальна та інших. Квартал також межує з вулицями житлового значення з заходу і півдня. Пішохідно-транспортна мережа території ув'язана з існуючою вуличною мережею.

В межах детального плану мережі зовнішнього транспортного сполучення відсутні. До території кварталу примикає вул. Привокзальна. Вулиця Привокзальна примикає до проспекту Грушевського, по якому наявний рух громадського транспорту (автобус). Пропозиції для забезпечення сполучення із міжнародними та національними транспортними коридорами, залізничними та автомобільними магістралями, вокзалами, портами та аеропортами з урахуванням використання існуючої транспортної мережі – відсутні.

Транспортне обслуговування території здійснюється по існуючим житловим та магістральним вулицям, що оточують квартал та інші функціональні території.

Основу структури вуличної мережі території проектування складають існуючі житлові вулиці по яких можна добратися до житлових будинків та громадських будинків.

Рух по території внутрішньо дворового проїзду передбачений легковим транспортом, спецтехнікою (пожежних машин, технікою для обслуговування інженерних мереж тощо).

Громадський транспорт представлений у вигляді маршрутних таксі та автобусів по пр. Грушевського, який з'єднаний з вулицею Привокзальною.

Пішохідні зв'язки являють собою тротуар вздовж прилеглої до території ДПТ вул. Привокзальна.

Зберігання легкових автомобілів та велосипедів передбачається відповідно до функціонального зонування території. Парковки передбачено на прибудинковій території.

Джерелом водопостачання існуючої забудови є централізований водопровід. По вул. Стирова прокладено водовід пл. 50 мм. Зазначений водовід має охоронну зону шириною 4,0 м згідно ДБН «Планування та забудова територій».

Мережі побутової каналізації прокладені, Ø200 мм., охоронна зона якої є шириною 3,0 м згідно ДБН «Планування та забудова територій».

Електропостачання здійснюється від існуючих ТП. Розподіл електроенергії на території, що розглядається, здійснюється через трансформаторні підстанції 10/0,4кВ (ТП-10/0,4кВ) по кабельним мережам 10кВ та 0,4кВ. Відповідно до Правил охорони електричних мереж охоронна зона ТП складає – 3 м.

Газопостачання міських населених пунктів може здійснюється від централізованих систем.

У межах території ДПТ є можливість передбачити використання природного газу на господарсько-побутові потреби: опалення, вентиляцію, гаряче водопостачання житлових будівель.

На території міста Луцьк знаходяться існуючі мережі газопостачання середнього тиску та низького тиску.

Вся забудова в межах ДПТ забезпечується тепловою енергією від індивідуальних газових котлів або електричних індивідуальних опалювальних пристроїв.

Трубопровідний транспорт в межах території проектування відсутній.

Поверхневі води відводяться неорганізовано по ухилах покриття у напрямку пониження рельєфу. Проїзди виконані з твердого покриття.

У межах території проектування прокладені кабельні лінії електрозв'язку. Відповідно до Правил охорони ліній електрозв'язку, для підземних кабельних та повітряних ліній електрозв'язку встановлюються охоронні зони. Для підземних кабельних ліній електрозв'язку охоронна зона являє собою смугу землі, обмежену паралельними лініями, що проходять на відстані 2 м з кожного боку від траси кабельної лінії.

Благоустрій території потребує оновлення. На даний час ділянка використовується як землі житлової та громадської забудови.

В даний час підземний простір території використовується для підземних інженерних комунікацій.

Організація з вивезення відходів з прибудинкових територій суміжних об'єктів відбувається через постачальника послуг надання послуг із поводження з відходами.

Проектні пропозиції:

Проектом передбачається внесення змін до детального плану території з метою розміщення культурного центру, основним призначенням якого є збереження та розвиток культурної ідентичності кримськотатарської спільноти в місті Луцьку, а також створення сучасного громадського простору для проведення культурних, освітніх, просвітницьких, мистецьких та громадських заходів.

Запропоновані зміни не впливають на існуючу систему розселення міста та не передбачають формування нових житлових територій. Функціональне призначення території уточнюється шляхом розміщення об'єкта громадського призначення, який доповнює мережу закладів культури та обслуговування населення міста.

Планувальна структура формується з урахуванням компактного розвитку шляхом підвищення інтенсивності використання території з урахуванням неоднорідності функціональних якостей території.

Розрахунок житлового фонду

Даною містобудівною документацією не передбачено розміщення житлових будтнків.

Розміщення виробничих об'єктів

Не передбачається.

Збереження традиційного середовища

На території детального плану відсутні пам'ятки архітектури в межах даної території.

Об'єкти повсякденного обслуговування населення населення.

Повсякденне обслуговування кварталу забезпечене об'єктами на прилеглих територіях по вул. Привокзальна та інш.

Заклади загальної середньої освіти.

Проектом не передбачено використання закладів загальної середньої освіти.

Заклади дошкільної освіти.

Проектом не передбачено використання закладів дошкільної освіти.

Транспортна мобільність та інфраструктура

Дорожньо-транспортна інфраструктура

Транспортні зв'язки з територією, що проектується, з центром міста та прилеглими територіями здійснюються за допомогою вулиць та доріг відповідного призначення (згідно з проектом ДПТ).

При плануванні заходів щодо організації транспортного обслуговування населення потрібно виходити з завдань забезпечення круглорічних регулярних зв'язків населених пунктів з місцями праці та відпочинку, а також адміністративно-культурними і виробничими центрами.

Організація громадського транспорту

З півдня від меж проєктованої території знаходяться існуючі шляхи руху громадських транспортних засобів. Найближчі зупинки громадського транспорту (автобусні, маршрутного таксі та тролейбусні) знаходяться на пр. Грушевського. Одним з пріоритетних напрямків розвитку території проектування, є створення нових напрямків руху громадського транспорту.

Організація пішохідних зв'язків та велосипедної інфраструктури

Проектом передбачено влаштування нових пішохідних доріжок суміщених з вело- доріжками в межах проєктованої території.

Організація паркувального простору

Проектні рішення детального плану виконані з урахуванням збільшення навантаження на вулично-дорожню мережу, пов'язану з розміщенням нової забудови.

Зберігання легкових автомобілів та велосипедів передбачається відповідно до функціонального зонування території. Парковки передбачено на прибудинковій території.

Територію ДПТ обмежують вул. Привокзальна. Проектом передбачено заїзд на територію мікрорайону. Квартальний внутрішній проїзд шириною 4,5 м.

Громадський транспорт існуючий по пр. Грушевського, який з'єднано з вул. Привокзальна.

Розрахунок паркувальних місць для культурного центру наведено в табл. 1.1.

Розрахунок паркувальних місць для культурного центру

Найменування	Розрахункові показники кількості м/місць	
	Для постійного зберігання автомобілів	Для тимчасового зберігання автомобілів
Культурний центр	4 x 1 = 4	-
Всього: розрахункова/проектна	4	-
Площа території для розміщення автостоянок	50,0 м ²	з розрахунку 12,5 м ² на 1 м/місце

Всього кількість паркувальних місць для культурного центру: 4 м.м.

Автостоянки передбачено влаштовувати на прибудинковій території.

Водопостачання та водовідведення

На території міста Луцьк генеральним планом запроектована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів.

Розрахункова потреба у воді проектної території ДПТ визначена згідно:

- Чисельності осіб, на розрахунковий строк, кількість осіб проектної території становить – 10 чол;
- Загальна площа озеленення території – 122,9 м².

Розрахунок водопостачання наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Розрахунок водопостачання

№ п/п	Найменування водоспоживача	Одиниці виміру	Нормований показник	Розрахунковий показник
1	Культурний центр	тис. м ³	0,15	8,4
2	Протипожежні потреби (1 пожежа)	тис. м ³	20	20,0
3	Полив зелених насаджень (на 1м ²)	тис. м ³	0,003	1,0
	Всього	-	-	29,4

Під'єднання інженерних мереж до будівель і споруд буде здійснюватись на основі технічних умов, проходження трас проектних мереж можливо змінювати за умови дотримання будівельних норм і правил.

На території міста Луцьк генеральним планом передбачено влаштування централізованої системи каналізації.

- Чисельності осіб, на розрахунковий строк, кількість осіб проектної території становить – 10 чол;

Проектом прийнята повна роздільна система каналізації.

Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням.

Розрахунок водовідведення наведено в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Розрахунок водовідведення

№ п/п	Найменування водоспоживача	Одиниці виміру	Нормований показник	Розрахунковий показник
1	Культурний центр	тис. м ³	0,15	8,4
	Всього	-	-	8,4

Під'єднання інженерних мереж до будівель і споруд буде здійснюватись на основі технічних умов, проходження трас проектних мереж можливо змінювати за умови дотримання будівельних норм і правил

Використання річок, свердловин чи інших водних ресурсів не передбачається.

Використання інших, незалежних систем або використання інших водних ресурсів для водопостачання і каналізації не передбачається.

Електропостачання

Розподіл електроенергії на території, що розглядається, здійснюється через трансформаторні підстанції 10/0,4 кВ (ТП-10/0,4 кВ) по кабельним мережам 10 кВ та 0,4 кВ.

Розрахункова потреба у електричній енергії проектної території ДПТ визначена згідно:

- Культурний центр – 1 од;

Розрахункові навантаження на електромережі наведені в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Розрахункові навантаження на електромережі

№ п/п	Найменування водоспоживача	Одиниці виміру	Нормований показник	Розрахунковий показник
1	Культурний центр	кВт	30	1680,0
	Всього	-	-	1680,0

Питомі розрахункові навантаження культурного центру прийнято загальною площею та I-го рівня електрифікації, заявленою (встановленою) потужністю електроприймачів до 30 кВт.

Під'єднання інженерних мереж електропостачання до будівель і споруд буде здійснюватись на основі технічних умов, проходження трас проектних мереж можливо змінювати за умови дотримання будівельних норм і правил.

Газопостачання

На території міста Луцьк знаходяться існуючі мережі газопостачання середнього тиску та низького тиску.

Розрахункова потреба у газі проектної території ДПТ, в разі потреби, визначена згідно чисельності осіб, на розрахунковий строк, кількість осіб проектної території становить – 10 чол.

Витрата газу на одну особу у разі відсутності централізованого гарячого водопостачання становить 18,0 м³ на місяць, отже максимально прогнозована витрата в межах проектної території газу буде становити – 0,01 млн.м³/рік.

Теплопостачання

Вся забудова в межах ДПТ тепловою енергією забезпечується від індивідуальних газових котлів або електричних індивідуальних опалювальних пристроїв.

Трубопровідний транспорт

Трубопровідний транспорт в межах території проектування відсутній.

Телекомунікаційні мережі та об'єкти

В межах території проектування прокладені кабельні лінії електрозв'язку. Відповідно до Правил охорони ліній електрозв'язку для підземних кабельних і повітряних ліній електрозв'язку це смуга землі, обмежена паралельними лініями, віддаленими від траси підземних кабелів або від крайніх проводів повітряних ліній на відстані 2 метрів з кожного боку.

Інженерна підготовка та благоустрій території

Інженерна підготовка і захист території

Інженерна підготовка включає вертикальне планування, відведення поверхневих вод, доведення території до належних санітарно-інженерних умов.

Вертикальне планування виконано з урахуванням наступних вимог:

- Максимально можливим збереженням природного рельєфу і ґрунтового покриву;
- Забезпечення нормативних ухилів проїздів і тротуарів;

Відвід поверхневих вод.

Вертикальне планування виконано методом проектних відміток.

Водовідведення поверхневих умовно чистих вод від будівель і споруд передбачається по проїздах на прилеглі вулиці. Водовідведення поверхневих вод з парковок передбачено до проїжджої частини з подальшим відводом.

Передбачається тверде покриття проїздів. Інші площі зміцнюються рослинним шаром ґрунту з організацією трав'яного покриву, що запобігатиме ерозії ґрунту.

Схема інженерної підготовки і вертикального планування не може служити документом для проведення робіт, а є доповненням до архітектурно-планувальної організації земельної ділянки.

Відповідно до пункту 12.2 ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» вертикальне планування території виконане з урахуванням таких основних вимог:

- збереження існуючого ландшафту;
- збереження ґрунтів і деревних насаджень;
- мінімального обсягу земляних робіт;
- збереження та використання ґрунтового шару для подальшого використання при проведенні благоустрою.

Благоустрій території

Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та влаштування проїзду з твердим покриттям, озелененням всієї вільної від вимощення території, влаштування засобів та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами (ліхтарі освітлення, інформаційний стенд), технічних засобів регулювання дорожнього руху (дорожні знаки), малих архітектурних форм (огорожі, ворота, урни), зони відпочинку, майданчики.

Згідно із статтею 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності необхідно передбачено заходи щодо:

- максимального збереження площі земельних ділянок з ґрунтовим і рослинним покривом;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельних ділянок;
- дотримання екологічних вимог, установлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів та ін.

Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проектування. При цьому влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння на протязі тривалого часу.

Обов'язковий перелік об'єктів елементів благоустрою повинен відповідати вимогам ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій території».

Проектом передбачається дотримання вимог Державних санітарних правил планування та забудови територій, щодо рівня озеленення території житлової забудови та відстаней від відкритих стоянок, призначених для постійного і тимчасового зберігання легкових автомобілів до вікон житлових і громадських будівель.

Формування зеленої зони спрямовано на поліпшення екологічної ситуації території міста, регламентується Законом України «Про благоустрій населених пунктів», також урядовими постановами та наказами, державними будівельними нормами, а саме:

- «Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України», наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 р. № 106;

- Державні будівельні норми ДБН Б.2.2-12:2019.

Сучасний стан житлових кварталів вимагає відновлення якості існуючих зелених насаджень та створення нового внутрішньо квартального озеленення обмеженого та загального користування (скверів) для забезпечення санітарно- гігієнічного благополуччя населення та належних умов відпочинку.

Озеленені території запроектовані як єдина безперервна система, що включає прибудинкові (дворові) простори, озеленені пішохідні еспланади та озеленені території.

Таким чином, в проектній системі озеленення території, що розглядається в детальному плані, присутні усі групи озелених територій, що визначаються за функціональною ознакою, а саме:

- загального користування – озеленення зі сторони вулиці;
- обмеженого користування – насадження на прибудинкових територіях зблокованих житлових будинків;
- спеціального призначення – насадження у автошляхів, озеленення вулиць.

Використання підземного простору

В підземному просторі на території ділянки передбачено розміщення інженерних мереж. На усі об'єкти які будуть знаходитись в підземній частині території необхідно розробляти відповідну проектну документацію з дотриманням усіх норм і правил.

Поводження з відходами

Для правильного поводження з відходами передбачено розміщення майданчиків для зберігання сміття з подальшим вивезенням на полігон ТПВ смт. Брище.

Для правильного поводження з відходами необхідно заключити договір з постачальниками послуг надання послуг із поводження з відходами.

В місті Луцьк існує планово-регулярна системи очистки міської забудови.

Тверді побутові відходи вивозяться на полігони ТПВ, комунальним господарством при Луцькій міській раді.

Для правильного поводження з відходами передбачено розміщення майданчика для відходів та заключення договорів з спецорганізаціями про надання послуг поводження з відходами.

Розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів наведено в табл. 1.5.

Розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів

№ з/п	Відходи	т/рік
1.	Відвідувачів	14
2.	Сміття з вулиць (10 %)	1,4
	Всього:	15,4

Організація системи збирання побутових відходів та її транспортування, утилізації чи переробки повинна здійснюватися відповідно до ЗУ «Про управління відходами», ЗУ «Про систему громадського здоров'я», ЗУ «Про охорону навколишнього середовища».

Основні техніко-економічні показники проекту наведені в табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Основні техніко-економічні показники проекту

№ п/п	Назва показника	Одиниця виміру	Існуючий стан	Значення проєктних показників		
				Коротко-строковий період (до 5-ти років)	Середньостроковий період (6 - 10 років)	Довгострокова перспектива (понад 10 років)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Територія					
	Територія в межах проєкту	га	-	0,0486/100	0,0486/100	0,0486/100
2.	Забудова					
	Загальна площа забудови	м ² /о%	-	229,8/	м ² /о%	-
3.	Населення					
	Чисельність населення у садибній забудові	тис.осіб	-	-	-	-
	Щільність населення (на мікрорайон)	осіб/га	-	-	-	-
4.	Житловий фонд					
	Садибний житловий фонд, всього у тому числі:	тис.м ² /к-сть секцій	-	-	-	-
	Середня житлова забезпеченість у садибній забудові	м ² /особу	-	-	-	-
5.	Паркувальний простір					
	Відкриті автостоянки для постійного (тимчасового) зберігання автомобілів	маш.-місць	-	4	4	4

6.	Інженерне обладнання					
	Водоспоживання	тис. м³/добу	-	29,4	29,4	29,4
	Сумарний об'єм стічних вод	тис. м³/добу	-	8,4	8,4	8,4
	Сумарне споживання електричної енергії	МВт	-	1,68	1,68	1,68
	Споживання газу	млн.м³/ рік	-	0,01	0,01	0,01

Функціональне зонування території

Згідно з планом функціонального зонування території та відповідно до додатку 60 Порядку ведення Державного земельного кадастру, виділено такі основні зони на територіях що підлягають зміні функціонального призначення:

Сельбищні території:

Території громадської забудови

Код виду функціонального призначення території - 10202.0.

Назва виду функціонального призначення території - території закладів культури, спорту та дозвілля.

Код згідно з Класифікатором видів цільового призначення земельних ділянок:

Преважні (основні) види :

03.05 (для будівництва та обслуговування будівель закладів культурно-просвітницького обслуговування).

02.04; 03.02; 03.20; 04.10; 05.01; 07.07; 03.07; (супутні види);

03.13 (в частині об'єктів, які не потребують встановлення санітарних обмежень на прилеглі території);

14.02 (в частині розміщення об'єктів розподільчих мереж).

Цільовий аналіз

При проведенні цільового аналізу формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз проекту ДДП на відповідність цим цілям.

Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу формуються на етапі визначення обсягу СЕО.

На етапі складання звіту про СЕО проводиться аналіз основних елементів проекту ДДП на його відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Якщо проект ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення (табл. 1.7).

**Відповідність проектованих заходів цілям з охорони довкілля,
у тому числі здоров'я населення**

Цілі з охорони здоров'я, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря	Згідно з ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови територій», що затверджені Постановою Головного державного санітарного лікаря України № 173 від 19.06.96 санітарно-захисна зона для торгового центру не нормується.
Запобігання забруднення водних ресурсів	Схема каналізування: стічні води проектної території ДДП по мережі проектних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДДП. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням.
Запобігання забруднення ґрунтів	Вплив на ґрунти буде тільки під час проведення будівельно-монтажних робіт та носитиме тимчасовий характер. Вплив на ґрунти поза межами проекрованої території відсутній. При експлуатації об'єктів негативний вплив на ґрунти не очікується. Проектом передбачається благоустрій та озеленення території. Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та влаштування проїздів з твердим покриттям, озелененням всієї вільної від вимощення території. Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та влаштування проїзду з твердим покриттям, озелененням всієї вільної від вимощення території, влаштування засобів та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами (ліхтарі освітлення, інформаційний стенд), технічних засобів регулювання дорожнього руху (дорожні знаки), малих архітектурних форм (огорожі, ворота, урни), зони відпочинку, майданчики.
Безпечне поводження з відходами	Проектом детального плану території прийнята роздільна система санітарного очищення. Тверді побутові відходи вивозяться на полігони ТПВ, Комунальним господарством при Луцькій міській раді. Сміттєзвалище знаходиться з південного-сходу від с. Брище, площа якого є достатньою на розрахунковий період. Вивезення твердих і рідких побутових відходів здійснюється у місця, погоджені з місцевими органами самоврядування. Організація системи збирання, транспортування відходів здійснюватиметься відповідно до ЗУ «Про управління відходами», ЗУ «Про охорону навколишнього середовища».

Запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру	Для забезпечення пожежної безпеки проектом передбачається проїзди для пожежних машин до всіх будівель та споруд. Всі будівлі та споруди розміщуються з дотриманням нормативних протипожежних відстаней між ними.
Збереження культурної спадщини	Розміщення культурного центру на території детального проектування здійснювати за проектною документацією, розробленою та погодженою в порядку, визначеному законодавством та державними нормами. Якщо під час проведення земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, забудовник повинен зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це органи охорони культурної спадщини та органи місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи, згідно з частиною 1 статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини». У відповідності до частини 1 ст. 37 Закону будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Зв'язок Детального плану з іншими документами державного планування:

В розділі висвітлюється інформація про різні плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проектних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та її стратегічної екологічної оцінки.

Головні стратегічні документи, що мають відношення до проекту детального плану перераховані нижче:

1) Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року».

Даний закон є документом довгострокового програмування та планування у галузі охорони довкілля.

Метою державної екологічної політики є досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

2) Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, затверджена рішенням сесії обласної ради від 12.03.2020 № 29/16.

Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року є головним плановим документом розвитку Волині на довгострокову перспективу.

Стратегічною метою регіонального розвитку області на період до 2027 року є створення умов для збалансованого розвитку, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення.

Стратегія базується на стратегічному гендерно-чутливому аналізі соціально-економічного розвитку області, в якому описані наявні тенденції, ключові проблеми, сильні та слабкі сторони, можливості і загрози, на основі яких визначено можливі сценарії розвитку області.

3) Національний план управління відходами до 2033 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р.

Метою документа є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

4) Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року, затверджений рішенням обласної ради від 15.09.2022 № 18/8.

Документ містить в собі комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма задіяними виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в регіоні враховуючи принцип співробітництва територіальних громад, та сформованих, виходячи з оцінки поточного стану сфери управління відходами й та вже розроблених моделей.

5) Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2024 рік.

Матеріали даного видання дають інформацію про стан екологічної ситуації у Волинській області, а також розкривають особливості всіх складових довілля.

Над Доповіддю працював колектив управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації при активній інформаційній підтримці суб'єктів системи екологічного моніторингу.

6) Регіональна схема екологічної мережі Волинської області.

Регіональна схема враховується при здійсненні будь-якої діяльності на території області.

7) Стратегія формування та реалізація державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та операційний план заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.

Метою цієї Стратегії є створення організаційних і правових засад формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку та забезпечення ефективного переходу до низьковуглецевого розвитку держави за умови економічної, енергетичної, продовольчої та екологічної безпеки, підвищення рівня добробуту громадян, зменшення впливів та наслідків зміни клімату та для врахування цілей державної кліматичної політики під час повоєнної відбудови України.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі та відповідні завдання у сфері охорони здоров'я і соціально-економічного розвитку.

Аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проєктних рішень з просторового розвитку території, свідчить про те, що цілі та заходи, визначені проєктом Детального плану здебільшого відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Географічне розташування та кліматичні особливості

Проектована територія знаходиться в центральній частині міста Луцька та межує:

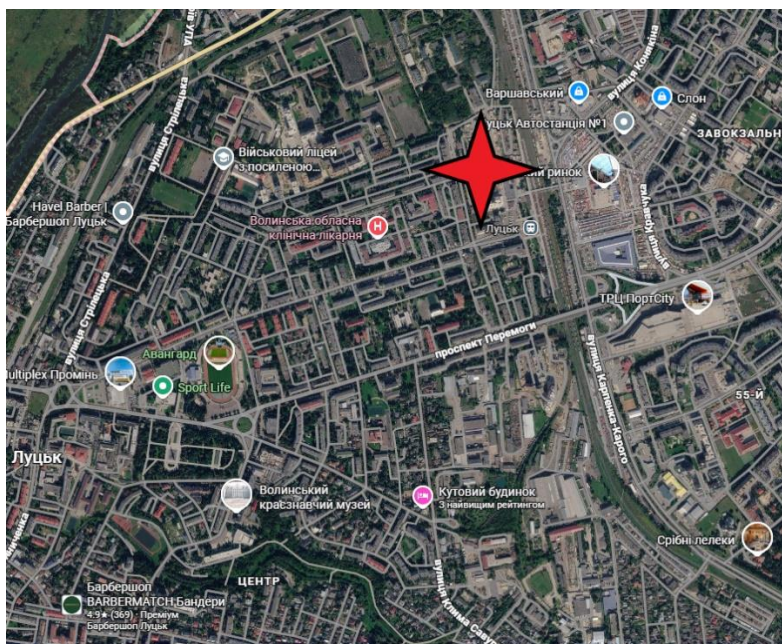
- з півночі – вулиця Привокзальна;
- з півдня – землі житлової та громадської забудови;
- зі сходу – землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення;
- зі заходу – вулиця Привокзальна.

За архітектурно кліматичним районуванням України, територія м. Луцька, для якої розробляється ДПТ знаходиться у північно-західному кліматичному районі (І район).

За фізико-географічним зонуванням України територія м. Луцька, для якої розробляється ДПТ розташована у Зоні широколистих лісів, Західно-Український край, яка є сприятливою для всіх видів будівництва.

В геотектонічному відношенні територія знаходиться в межах району Пд.-Сх околиці Східноєвропейської платформи. За гідрогеологічним поділом описувана територія належить до 1-го гідрогеологічного району в межах Передкарпатського артезіанського басейну. За інженерно – геологічними характеристиками територія складена пісками, суглинками, глинами.

Розміщення території проектування зображено на мал. 2.1.

Мал. 2.1. Розміщення території проектування

Місто Луцьк розташоване на північному заході України в південно-східній частині Волинської області. Це адміністративний центр Волинської області, який входить до складу «Єврорегіону Буг», займає площу 4 023,17 га (40,23 км²).

Із заходу на схід і з півночі на південь він розкинувся відповідно на 10 і 15 км. Місто розташоване у поліській і лісостеповій фізико-географічних зонах.

Географічні координати: 50°44'52" північної широти і 25°19'28" східної довготи. Економіко-географічне розташування міста дуже сприятливе. Відстань до столиці України – Києва становить – 398 км. Луцьк знаходиться на невеликій відстані від інших великих міст Західної України та з'єднаний з ними автомобільними магістралями. Відстань до міста Рівного становить 70 км, Львова – 178 км, Тернополя – 176 км.

Крім того, місто Луцьк розташоване на перетині шляхів з України в країни Європейського Союзу. Через місто проходять автодороги міждержавного значення, що сполучають Україну з Польщею та Білоруссю. Відстань до державного кордону з Республікою Польща (МПП «Устилуг») – 85 км, з Білорусією (МПП «Доманове») – 150 км.

Територія міста Луцька знаходиться в межах Волинської височини і входить у морфоструктуру Луцько-Рівненського лесового пасма. Територія м. Луцька розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і сірих опідзолених ґрунтів. Корисні копалини – відсутні.

Гідрографічна мережа міської агломерації належить до басейну ріки Стир (притока Прип'яті, басейн Дніпра).

Сучасний Луцьк розміщується на першій надзаплавній терасі (правій і лівій) і на місцевості, яка прилягає до долини. Основна частина міста, в тому числі центр, знаходяться на правому березі ріки Стир. На території міста є три малі річки: Сапалаївка (довжина – 12,4 км) – права притока Стиру; Омеляник (12,6 км) та Жидувка (4 км) – ліві притоки Стиру.

Висота над рівнем моря – 181 м.

Домінуючими серед ґрунтового покриву є опідзолені типи ґрунтів – чорноземи та темно-сірі, сірі і світло-сірі які займають східну частину міста, місцями в південній та західній частині міста сформувались чорноземи неглибокі малогумусні.

Клімат міста Луцька помірно-континентальний, з м'якою зимою і теплим літом. Середньорічна температура повітря становить 7,4 °С, найнижча вона у січні (5 °С), найвища – в липні (19,5 °С).

В останні 100-120 років температура повітря в Луцьку, як і в цілому на Землі, має тенденцію до підвищення.

Протягом цього періоду середньорічна температура повітря підвищилася щонайменше на 1,0 °С. Більшим, у цілому, є підвищення температури в першій половині року.

Відносна вологість повітря в середньому за рік становить 78 %, найменша вона у травні – 64 %, найбільша у грудні – 89 %.

Найбільша кількість опадів припадає навесні на квітень-травень, а влітку на червень і липень. Середня кількість атмосферних опадів на рік становить 550 мм. Сніговий покрив лежить до 74 днів.

Найменша хмарність спостерігається в серпні, найбільша – в грудні.

Середня швидкість вітру становить 3,6 м/с. Найбільша швидкість вітру спостерігається у листопаді. У січні вона в середньому становить 4,1 м/с, у липні – 2,8 м/с.

Найбільшу повторюваність у місті мають вітри із заходу, найменшу – з північного сходу.

Метео-кліматичні показники даної території наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Метеорологічні характеристики території за даними метеостанції м. Луцьк

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	180
Коефіцієнт рельєфу місцевості	1,0
Середня максимальна температура повітря найбільш жаркого місяця року (Т °С)	19,5
Середня температура повітря найбільш холодного місяця	-5
Повторюваність напрямку вітру %	
П	7,3
ПС	6,7
С	11,2
ПдС	14,7
Пд	14,5
ПдЗ	14,3
З	20,9
ПЗ	10,4
Штиль	3,0
Швидкість вітру (за середніми багаторічними даними), м/с	10-11

Отже, метео-кліматичні показники даної території є комфортними для провадження планованої діяльності.

Прогнозні зміни клімату

Перше двадцятиріччя ХХІ століття по метеорологічних показниках виявилось аномальним у порівнянні з 90-ми роками минулого століття. За метеоутворюючими факторами клімату України ми можемо спостерігати глобальні зміни в атмосфері планети.

В контексті зміни клімату, за даними Волинського центру гідрометеорології, за умовами 2020 року по Волині відслідковується тенденція до потепління. Взимку середня місячна

температура повітря виявилась більш ніж на 6 °С вищою за норму, весною – перевищення норми склало 2,1 °С, влітку – на 2,7 °С, восени – на 2,5-3,3 °С.

На Волині значно зросла кількість приземних інверсій, днів без вітру та застоїв повітря, з кожним роком зменшується кількість опадів. Це обумовлює малорухомість повітря і відповідно збільшує забруднення приземного шару атмосфери.

До основних джерел антропогенних викидів парникових газів в області віднесено вуглекислий газ (виділяється у великих кількостях при спалюванні палива) та метан (виділяється в процесі розкладу гною та побутових відходів, в тому числі при вирощуванні тварин та птиці).

Пріоритетним напрямком в зменшенні впливу викидів парникових газів в останні роки було зменшення викидів за рахунок енергозбереження, раціоналізації структури енергозбереження, зниження непродуктивних втрат енергоресурсів, впровадження нових малоресурсоємних технологій, а також збільшення площі зелених насаджень.

Серед наслідків зміни клімату на території Волинської області відзначається подальше збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов – це аномальна спека і тепловий стрес, повені та підтоплення, поява нових інвазійних видів рослин і комах, шкідників та алергенів.

Повітряний басейн

Фонове забруднення атмосферного повітря в м. Луцьку сформоване викидами забруднюючих речовин від технологічних процесів на підприємствах промисловості, обслуговування тощо та від автотранспорту. Значну частку у забрудненні атмосфери становлять викиди шкідливих речовин від автомобілів. Найбільш істотні такі компоненти викидів як окиси азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, сполуки сірки, тверді суспендовані частинки, вуглекислий газ.

За даними Головного управління статистики у Волинській області в 2024 році в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів надійшло 5,7 тис.тонн шкідливих речовин. Порівняно з 2023 роком, загальний обсяг шкідливих речовин, які потрапили в атмосферне повітря від роботи стаціонарних джерел викидів зменшився на 1,3 тис. тонн.

Відповідно щільність викидів знизилась з 400 кг на 1 км² (яка була в 2023 р) до 300 кг на 1 км² в 2024 році. Шкідливі речовини, які припали на одну особу, у 2024 році становили 5,5 кг, що на 1,2 кг більше ніж у 2023 році.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2018-2024 р.р. наведені в табл. 2.2.

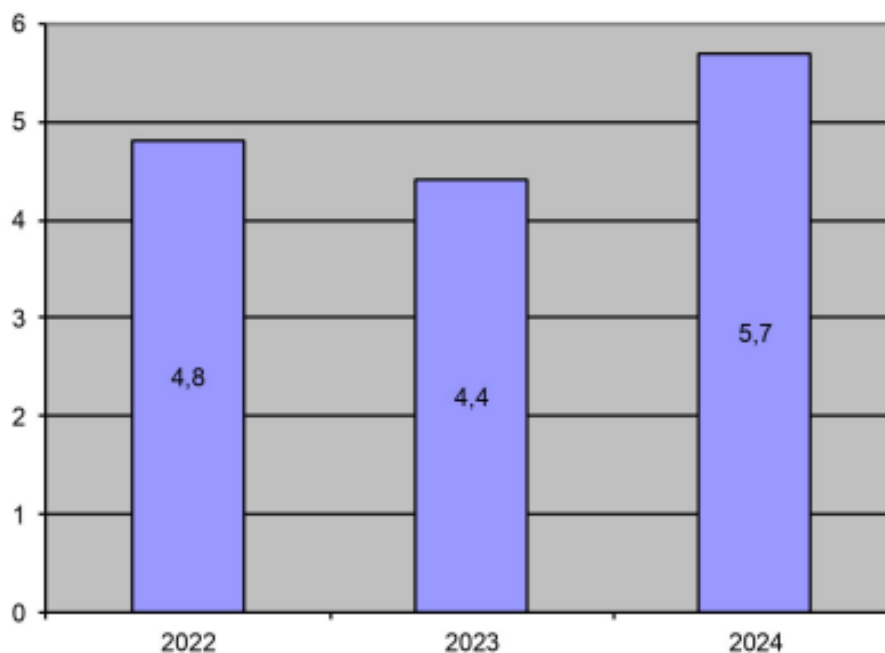
**Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у Волинській області
за 2018-2024 рр.**

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.			Щільність викидів у розрахунку на 1 кв. км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП, тис. т/млн. грн.
	Всього	у тому числі				
		стаціонарним и джерелами	пересувними джерелами			
2018	*	5,1	*	300,0	4,9	0,00008
2019	*	5,3	*	300,0	5,1	0,00007
2020	*	5,0	*	252,0	4,9	0,000001
2021	*	5,6	*	200,0	4,8	0,00000005
2022	*	4,8	*	200,0	4,7	**
2023	*	4,4	*	400,0	4,3**	**
2024	*	5,7	*	300,0	5,5**	**

* – розрахунок викидів забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів не проводиться відповідно до наказу Державної служби статистики від 19.02.2015 № 60 про визнання таким, що втратив чинність наказ Державного комітету статистики України від 13 листопада 2008 року № 452 «Про затвердження Методики розрахунку викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря від транспортних засобів».

** – обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг та значення ВРП за даними Головного управління статистики у Волинській області не оприлюднено. Значення надаються розрахунковим методом орієнтовно.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Волинській області за 2022-2024 рр. зображено на мал. 2.2.

Мал. 2.2. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Волинській області за 2022-2024 рр.

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення переважають метан (24,8 %), речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (20,0 %), оксид вуглецю (31,5 %) та сполуки азоту (14,4 %).

Основними забруднювачами повітря були підприємства переробної промисловості, сільського, лісового та рибного господарства, здійснення діяльності у сфері постачання електроенергії, газу, пари та конденсованого повітря, а також транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської доставки. На них припадає понад 87 % загальнообласних викидів.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

**Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря
за видами економічної діяльності**

№ з/п	Види економічної діяльності	Кількість підприємств, які мали викиди, одиниць	Обсяги викидів по регіону		Викинуто в середньому одним підприємством, т.
			тис. т	у % до 2022 р.	
	Всі види економічної діяльності	172	4,4	91,7	25,6
1	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	36	1,2	104,8	33,2
2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	3	0,2	83,9	65,0
3	Переробна промисловість	49	2,9	134,6	59,5
4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	20	0,4	93,0	18,3
5	«Водопостачання; каналізація, поводження з відходами»	3	0,03	102,9	10,4
6	Будівництво	4	0,03	67,3	6,8
7	«Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів»	6	0,03	552,7	46,3
8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	11	0,05	550,2	42,6
9	Тимчасове розміщування й організація харчування	1	0,0001	163,3	0,1
10	Інформація та телекомунікації	1	0,0009	68,4	0,9
11	Операції з нерухомим майном	3	0,003	91,8	1,1
12	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1	0,0004	107,8	0,4

13	«Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування»	6	0,07	50,9	11,0
14	Освіта	11	0,05	83,9	4,65
15	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	17	0,07	108,6	4,1
16	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1	0,0007	64,2	0,7

На території Волинської області контроль за рівнем радіаційного забруднення атмосферного повітря здійснює Волинський обласний центр з гідрометеорології на шести метеостанціях, які знаходяться в містах Володимир, Ковель, Луцьк, смт Любешів, Маневичі та с. Світязь.

Спостереження за станом атмосферного повітря та вмістом забруднюючих речовин, у тому числі радіоактивного забруднення, на території області проводять 3 суб'єкти державної системи моніторингу довкілля: Волинський обласний центр з гідрометеорології, Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області та ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України».

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області здійснює лабораторно-інструментальні дослідження якості атмосферного повітря у населених пунктах, в межах житлової забудови, на межі санітарнозахисної зони в рамках заходів державного нагляду (контролю).

Державною гідрометеорологічною службою в області оцінка стану забруднення атмосферного повітря здійснюється за даними спостережень в місті Луцьку на 3-х стаціонарних постах спостереження. Програма обов'язкового моніторингу якості атмосферного повітря включає сім забруднюючих речовин: пил, оксид азоту, діоксид азоту (NO₂), діоксид сірки (SO₂), оксид вуглецю, фенол, формальдегід (H₂CO), а також показники радіоактивного забруднення (гамма-фон, мкР/год).

Основним джерелом забруднення повітря у місті є автомобільний транспорт (пересувні джерела). Помітне зростання рівня загазованості відмічається в центрі міста, в районі Київського майдану, майдану Президента Грушевського, проспекту Соборності, вулиці Ковельська. Для оптимізації ситуації проводяться роботи щодо удосконалення пропускної здатності вулично-транспортної мережі з винесенням транзитних потоків за межі житлових зон і міста в цілому, заміна рухомого складу громадського автотранспорту на нові зразки з вищими екологічними стандартами, більшою пасажиромісткістю, оновлення парку громадського електротранспорту.

Суттєвий вплив на стан повітря в місті здійснює виробнича діяльність 44 підприємств та організацій міста, робота котельного обладнання, яке працює на органічному паливі.

Серед основних забруднювачів – ТзОВ «Птахокомплекс Губин» (6,5 %), Локачинський ЦВНТК ПАТ «Укргазвидобування» (3,1 %), ТзОВ «Луцька аграрна компанія» (14,2 %), ТзОВ «Радехівський цукор» (19,4 %), ТзОВ «Кроноспан УА» (3,8 %), ЛВУМГ ТОВ «Оператор газотранспортної системи» (7,9 %).

Спостереження за радіаційним забрудненням атмосфери є важливою та найоперативнішою ланкою в системі моніторингу радіоактивного забруднення навколишнього природного середовища. Система спостережень за радіоактивним забрудненням атмосфери є невід'ємною частиною національної радіаційної безпеки.

Аналізуючи викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, можна зробити висновок, що головними причинами, що обумовлюють незадовільний стан атмосферного повітря в населених пунктах є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, зростання одиниць автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів, і як наслідок збільшується кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Водне середовище

Поверхневі води міста представлено основною водною артерією міста р. Стир, її притоками, штучними водоймами та водотоками меліоративного призначення.

Основні притоки: праві – р. Сапалаївка, ліві – р. Черногузка, р. Жидувка, р. Омеляник. Загальна площа водних об'єктів на території міста Луцьк близько 105 га. За морфологічними особливостями своїх русел та будові долин річки досить різноманітні. В межах Волинської лесової височини долини рік порівняно неширокі і значно врізані в лесовий покрив височини. Русла звивисті, малорозгалужені, швидкість течії – 0,1-0,5 м/с, на перекатах – 0,7-0,9 м/с. Нахили русел в верхів'ях в середньому – 0,0008. Заплави, як правило, заболочені. За хімічним складом річкові води характеризуються невисокою мінералізацією: 300-400 мг/дм³ – в межін'ях та 200-300 мг/дм³ – в повінь, жорсткість відповідно змінюється від 5-6,5 до 3-4 мг.екв/дм³. Води переважно гідрокарбонатні кальцієві, рідше гідрокарбонатні натрієві або гідрокарбонатні магнієві.

Річка Стир – права притока Прип'яті, бере початок на Волинській височині недалеко від села Пониква Бродівського району Львівської області. Стир протікає Львівською, Волинською і Рівненською областями (територія Волинської височини та Поліської низовини), після чого перетинає межу з Брестською областю Білорусі, де двома рукавами впадає у Прип'ять (басейн Дніпра).

Русло р. Стир звивисте, місцями каналізоване, в нижній течії розгалужене. Ширина: у верхів'ї – 2-10 м, у пониззі 30-50 м. Глибина: на плесах – 2,0-3,5 м, на перекатах – 0,5-1,5 м. Швидкість течії становить 0,2-0,5 м/с. Дно річки переважно рівне, на плесах – мулистопіщане; на окремих перекатах – нерівне, кам'янисте.

Ширина заплави Стиру в межах Луцька коливається від 250 до 1500 м. При цьому лівостороння частина заплави зазвичай ширша (досягає 1000 м і більше), ніж правостороння, яка місцями (наприклад, на ділянці річки нижче Рованецького мосту) звужується до 100 м.

Схили першої надзаплавної тераси Стиру переважно круті, особливо правий, висота якого над заплавою становить переважно 10-15 м. На схилах – місцями обриви висотою до 3-5 м. Схил лівобережної надзаплавної тераси Стиру в районі міста вирізняється чергуванням досить крутих і дуже пологих ділянок, як це проявляється, зокрема, на ділянці мікрорайон Гнідава – с. Рованці.

Найкрупнішою правою притокою р. Стир у межах міста є річка Сапалаївка. Її довжина становить 12 км, а площа басейну 39,2 км². Падіння річки 2,25 м/км. Витрата води річкою коливається в межах 0,04-0,4 м³/с. Річка Сапалаївка бере початок на північно-східній околиці с. Струмівка Луцького району. Протікає північними околицями цього села та через м. Луцьк. Впадає в р. Стир на 302 км від її гирла в північно-західній частині обласного центру, навпроти Луцької пристані.

Долина у верхній течії місцями заболочена, заплава шириною 100 м стелиться через горбисту місцевість. Русло шириною до 2 м, слабо звивисте. Береги низькі, дно часто замулене. В районі м. Луцька русло розчищено, в центральній частині міста каналізоване, в межах парку культури і відпочинку ім. 900-річчя Луцька – розширене й перетворене на ставок.

Теремнівські ставки споруджено на р. Сапалаївка при вході річки на територію Луцька (район Теремно). Це два ставки загальною площею 5,91 га, які відіграють важливу роль у регулюванні гідрологічного режиму річки (зрізання піку весняної повені чи дощових паводків та забезпечення стоку у меженний період року). У 1993 р. цим ставкам надано статус гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення «Теремнівські ставки».

Нижче за течією у межах Парку культури й відпочинку імені 900-річчя Луцька у руслі річки також утворено декоративний ставок. Водойми перебувають у віданні міського КП «Зелене господарство».

На території м. Луцька русло Сапалаївки розчищено, каналізовано (спрямлено). В центральній частині (на відтинку близько 0,5 км) в районі комплексу «Сіті-парк» прибережну територію річки благоустроєно (з елементами ревіталізації). Таким чином, було реалізовано міський проект «Благоустрій р. Сапалаївка від вул. Потапова до вул. Кліма Савура», яким опікувався відділ екології Луцької міської ради.

Незадовільна якість води у річці Сапалаївка проявляється через перевищення нормативів ГДК, встановлених відповідно до діючого законодавства для водних об'єктів господарсько-питного та культурно-побутового водокористування (ДСанПіН 2.2.4-171 -10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною). Перевищення ГДК характерно для таких показників: завислі речовини – перевищення ГДК у середньому у 4-5 разів; хімічне споживання

кисню (ХСК) – у 2-2,5 рази; вміст синтетичних поверхнево-активних речовин (СПАР) – у 1,5-2 рази; заліза – у 4-5 разів. Це пов'язано з тим, що єдина централізована система дощової каналізації відсутня. Відведення дощових вод здійснюється окремими локальними багаточисельними колекторами у напрямку річки. Очисні споруди дощових вод відсутні або не функціонують, поверхневі стоки без будь-якого очищення скидаються в річку.

Найкрупніша ліва притока р. Стир в межах околиці міста – р. Чорногузка. Довжина її 49 км, площа водозабору – 527 км², падіння – 0,63 м/км. Річка Чорногузка бере початок із струмків в околицях с. Линів Локачинського району. Загальний напрям течії річки – із заходу на схід. Впадає в р. Стир на 320 км від її гирла на схід від с. Новостав Луцького району. Долина річки горбиста місцями заболочена. Заплава шириною до 0,7 км. Русло мандрує шириною до 5 м, береги пологі низькі. Територія її басейну інтенсивно-антропогенно-трансформована, густо заселена, розорана. У верхній течії споруджено 6 ставків.

Інші річки урбоекосистеми Луцька мають суттєво менші розміри. Їх довжина не перевищує 10 км, тому їх можна віднести і до струмків. Річка Омеляник має довжину близько 10 км, р. Жидувка – 4 км.

Річка Омелянівка (Омеляник) – ліва притока Стиру, протікає по території Луцького району Волинської області та м. Луцька. Має довжину близько 10 км, площу басейну – близько 40 км². Починається річка Омелянівка на східній околиці села Антонівка Луцького району Волинської області, прямуючи далі на схід, перетинає приміське село Великий Омеляник Луцького району, на території Луцька перетинає вулиці Володимирську, Ковельську, Чернишевського, Зарічну і впадає в центрі міста (в районі вулиці Шевченка) в річку Стир. Середня витрата води – 0,18 м³/с. Річище прямолінійне, місцями штучно спрямлене. У 1980-і р.р. у межах міста на р. Омелянівка було збудовано каскад з 5-ти ставків для розведення риби. Зараз, у зв'язку з втратою рибогосподарського значення, вони не експлуатуються. Береги річки використовуються для рекреації.

Річка Жидувка – ліва притока Стиру, протікає по території м. Луцька, має довжину близько 4 км, площу басейну – 9,5 км². Починається р. Жидувка західніше вулиці Львівської, протікає поруч з колишнім Луцьким підшипниковим заводом, майже паралельно вулицям Боженка та Мамсурова, далі перетинає вулицю Потебні і впадає в р. Стир. Середня витрата води – 0,03 м³/с.

Для оздоровлення річок/водойм та покращення їх гідрологічного режиму за останні роки проведені роботи з відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану р. Сапалаївка, комплекс заходів з благоустрою Теремнівських ставків, створення пляжної зони; розчищення русла р. Стир, розчищення каналів, пляжів, стариці р. Стир у с. Жидичин від надмірної водної рослинності, відновлено водність ставів в смт. Рокині; щороку проводиться зариблення водних об'єктів рослинніми видами риб з метою біологічної меліорації водойми та відновлення біорізноманіття водойми.

У гідрогеологічному відношенні територія м. Луцьк знаходиться в межах Волино-Подільського артезіанського басейну. Кліматичні умови території характеризуються значною кількістю атмосферних опадів, помірними температурами і підвищеною вологістю повітря, що в умовах хорошої проникності покривних відкладів зумовлює постійні поповнення запасів підземних вод, формуючи зони активного водообміну на значну глибину (до 400-500 м). Відсутність витриманих у плані і в розрізі водотривких горизонтів обумовлює тісний гідравлічний зв'язок між водоносними. Для організації крупномасштабного централізованого водопостачання найбільшу цінність представляє верхньо-крейдовий водоносний горизонт. Цьому сприяють: повсюдна поширеність, значна потужність (у середньому до 45 м), висока водовіддача водовміщуючих порід, сприятливість умов відновлення експлуатаційних запасів, висока якість питної води.

Водопостачання м. Луцька здійснюється із підземних джерел п'яти водозаборів: Дубнівського, Ново-Дубнівського, Східного, Південно-Східного та Омелянівського.

Загальна кількість свердловин – 47 шт. Дубнівська площадка являється головним джерелом водопостачання міста, яка забезпечується водою із 37 свердловин Дубнівського, Ново-Дубнівського, Східного водозаборів.

З артезіанських свердловин вода поступає на площадку водопідготовки, звідки надходить до станції знезалізнення і далі в резервуари чистої води.

Після знезараження, чиста вода питної якості подається водоводами через розподільчі мережі і підвищувальні насосні станції до споживачів міста та навколишніх сіл.

Якість питної води в мережах централізованого господарсько-питного водопостачання знаходиться під контролем хіміко-бактеріологічної лабораторії КП «Луцькводоканал».

Система водовідведення КП «Луцькводоканал» включає в себе каналізаційні мережі, колектори, каналізаційні насосні станції (КНС) та каналізаційні очисні споруди (КОС). Збір стічних вод здійснюється з допомогою розгалуженої каналізаційної мережі і каналізаційними насосними станціями в кількості 20 шт., що знаходяться на балансі підприємства та транспортують стоки через головні КНС № 1, № 2, № 5, № 5а на каналізаційні очисні споруди (КОС).

Повний цикл механічної і біологічної очистки з наступним випуском очищеної води в р. Стир стічні води проходять на каналізаційних очисних спорудах.

Геологічна та геоморфологічна будова

В геологічній будові території міста приймають участь відклади девонського, крейдового та четвертинного періодів. Докембрійські відклади залягають на глибинах більше 1000 м; зверху вони перекриті потужною товщею осадових відкладів. У підшві свердловин, пробурених у зонах тектонічних порушень Волинського артезіанського басейну, залягає мергельно-крейдяна товща потужністю понад 200 м. Зони тріщинуватості і карсту є водоносними, зони монолітних порід –

водонепроникні. Підземні води напірні з величиною напору 20-25 м. Вище до поверхні залягають відклади палеогену, неогену та четвертинні відклади. Останні мають суцільне покриття і представлені алювіальними і флювіогляціальними піщано-суглинистими відкладами, глибини залягання яких коливаються в межах 1-15 м на вододілах і 1-1,5 м – у річкових долинах. Південніше міста на вододілах над льодовиковими пластами залягають і поширені лесові відклади потужністю від 2-3 до 30 і більше метрів.

Територія міста розташована в межах північної окраїни Волино-Подільського плато – Волинської лесової височини з характерними особливостями природи: значним поширенням надзаплавних терасових місцевостей з опідзоленими і малогумусними чорноземами, широкими заплавами з поширенням лучно-болотних місцевостей тощо. За геоморфологічними ознаками місто розташоване на тектонічному піднятті у перехідній зоні від Волино-Подільської височини до Поліської низовини.

Надра

Мінерально-сировинна база області має значний потенціал, спроможний забезпечити дальший розвиток промисловості в ринкових умовах.

Паливно-енергетичний комплекс Волинської області включає підприємства добувної промисловості, що спеціалізуються на видобутку і переробці твердого мінерального палива (кам'яне вугілля, торф), природного газу (Локачинська діляниця газопромислового управління «Львівгаз-видобування») та підприємства, що здійснюють постачання і розподіл природного газу та електроенергії.

Крім того, підприємствами державного лісгосподарського об'єднання «Волиньліс» і міжгосподарськими лісопідприємствами агропромислового комплексу виробляється основний обсяг паливних дров.

Вугільна галузь є важливою складовою господарського комплексу області. Заснована ще у 50-ті роки, вона пройшла всі етапи розвитку. Волинські шахти розраховані на 30 років експлуатації а тому протягом 1998-2001 років через закінчення балансових запасів вугілля було закрито шість з них (шахти №№ 2,3,4,6,7,8).

Нині в області функціонують 4 вугледобувні шахти ДП «Волиньвугілля», які щорічно видобувають понад 400 тис. тонн вугілля.

Ландшафт

Луцьк знаходиться в межах Волинської височини. Це рівнинні та горбисті території, які виникли серед широколистяних і хвойно-широколистяних лісів де, крейдові відклади, перекриті суцільним плащем лесових утворень на яких сформувались ґрунти чорноземного типу під

трав'яною рослинністю та сірі опідзолені ґрунти під широколистяними, дубово-грабовими лісами. Долинами Західного Бугу та Стиру Волинська височинна область поділена на кілька частин, що відрізняються абсолютними висотами та особливостями рельєфу. Просторова ландшафтна структура цієї території досить строката й визначається поєднанням вододільних, плакорних широколистянолісових, надзаплавно-терасових і заплавних природних територіальних комплексів.

Одним із провідних чинників антропогенної перетворюваності ландшафтів Волинської височинної області є висока освоєність й заселеність. Помірний клімат й гідрологічний режим, найбільш родючі в регіоні сірі опідзолені ґрунти, особливо темно-сірі опідзолені та чорноземи опідзолені сприяли суцільній розораності інтенсивно почленованих ландшафтів Волинської височинної області та формування ярково-балкових форм. Однак, збільшення відносних перевищень, наростання інтенсивності ерозійних процесів, глибше залягання ґрунтових вод як головного джерела водопостачання населення, зумовили подекуди погіршення агрокліматичних умов.

Вздовж річок Луга, Липа, Стир на площі пересічно 6 % сформувалися ландшафтні місцевості заплав річок Волинської височини з різнотравно-злаково-осоковими та різнотравно-злаковими луками на лучно-болотяних, дернових оглеєних ґрунтах і торфовищах, які зазвичай осушені. На південному заході області на площі 3 % в долині річок Західний Буг та Луга фіксуються місцевості нерозчленованих перших та других лесових терас із чорноземами неглибокими малогумусними й опідзоленими під орними угіддями на місці дубово-грабових лісів. Найбільшими абсолютними висотами й глибоким ерозійним розчленуванням відзначаються місцевості вершин лесових пасом, які в минулому були покриті дібровами з домішкою інших листяних порід, на чорноземах опідзолених, подекуди неглибоких малогумусних, а також сірих опідзолених ґрунтах. Вони охоплюють 5 % Волинської області й повсюдно розташовані в межах Волинської височини; унаслідок високої родючості – зазвичай розорані. Динамічно повторюються в просторі півдня Волинської області на площі 4 % ландшафтні місцевості схилів лесової височини з фрагментарними судібровами зеленчуковими на чорноземах опідзолених, темно-сірих і сірих опідзолених ґрунтах, які зазвичай розорані. Місцевості лесових межиріч з карстовим мікрорельєфом, що в минулому були зайняті мішаними дібровами на чорноземах опідзолених і неглибоких малогумусних, зазвичай розорані й пересічно охоплюють площу 2 % області.

Рельєф

Характерними рисами рельєфу м. Луцьк є спокійна розчленованість поверхні річковими долинами і балками з пологими терасованими схилами і широкими заплавами. Абсолютні відмітки поверхні коливаються в межах 175-225 м. Рельєф міста похилий з переважними ухилами поверхні до 2 %, місцями на схилах долин більше 10 %. Територія міста майже по півколу оточується рікою Стир.

Рівнина надзаплавна тераса на території міста розчленована долинами правої притоки Стиру – Сапалаївка і лівих приток – Омеляник та Жидувка. Абсолютні позначки першої надзапавної тераси коливаються в переважно в межах 190-205 м. В її рельєфі чітко виділяється вододіл між Сапалаєвкою та Стиром. Він злегка опуклий і асиметричний. Схил в сторону р. Стиру вузький і крутий, а до Сапалаївки – широкий і виположений. Перепад висот незначний – від 190 до 200 м. Лівобережна надзаплавна тераса розчленована долинами річок Омеляник та Жидувка, вододіли яких слабо виражені. Виположена (180-185 м) тераса поступово переходить в прилеглу до долини місцевість (190-195 м). Цей перехід представлений у вигляді слабо помітного перегину в рельєфі.

Найвищі відмітки міста мають місце в межах лесової рівнини Волинської височини, що виділяється ледве помітним уступом з висотами 205-210 м. На цій же території у рельєфі зустрічаються блюдцеподібні зниження діаметром 50-60 м і глибиною до 3 м, формування яких зумовлено, найімовірніше, ерозійними западинами на поверхні крейдових відкладень, оскільки геофізичні дослідження не підтверджують наявності в них карстових пустот.

Долина Стиру заплавного типу, трапецеподібної форми. У межах ділянок заплави, захищених дамбою, розташована незначна частина міста.

Долина р. Стир сформувалася одночасно з долинами інших приток Прип'яті. На розвиток річкової мережі великий значною мірою вплинуло четвертинне заledenіння, причому особливу роль зіграли талі води. У міру відступу льодовика відновлювалася поступово Дольодовикова долинно-річкова система, частково формувалися так звані «проривні долини». В цей час формувалася друга надзаплавна тераса Стиру, яка в межах Луцька не простежується. Перша надзаплавна тераса р. Стиру, як і більшості поліських річок, утворилася в нижньо-антропогеновий період. В голоцені почалося формування заплави р. Стир та її приток. Ширина заплави в межах Луцька коливається від 250 до 1500 м. Ширина лівосторонньої частини заплави сягає 1000 м і більше, а правобічна частина звужується до 100-200 м.

Земельні ресурси та ґрунти

Земельний фонд області за станом на 01.01.2025 року становить 2014,4 тис. га, з них 1047,5 тис. га або 52% відсотка займають сільськогосподарські угіддя, що свідчить про високий рівень сільськогосподарської освоєності земель. За останні 15 років у структурі земельного фонду Волинської області відбулися незначні зміни, загальна площа земель залишилася незмінною (2014,4 тис. га). Площа сільськогосподарських угідь збільшилась на 0,4 %. Домінуючими серед ґрунтового покриву є опідзолені типи ґрунтів – чорноземи та темно-сірі, сірі і світло-сірі які займають східну частину міста, місцями в південній та західній частині міста сформувались чорноземи неглибокі малогумусні.

Ґрунти є одна із найважливіших складових частин природних комплексів, оскільки вони утворилися внаслідок взаємодії компонентів ландшафту.

Ґрунтовий покрив області надзвичайно строкатий, особливо в поліській зоні, що зумовлено впливом геологічних і геоморфологічних особливостей місцевості, клімату й рослинності. Поряд із ґрунтами, які мають високу природну родючість, наявні низькородючі, що мають відповідні фізико-хімічні особливості, запаси поживних речовин, гранулометричний склад й інші показники.

Відмінні особливості природних умов Полісся й Волинської височини позначилися на процесах ґрунтоутворення. На Поліссі переважають дерновопідзолисті, дернові оглеєні, лучно-болотні, торф'яно-болотні та торфові на торфовищах низинних, а на Волинській височині – сірі й темно-сірі опідзолені та чорноземи, на заплавах приток Західного Бугу й Стиру – торф'яно-болотні та торфові на торфовищах низинних.

Основними чинниками антропогенного впливу на земельні ресурси регіону є сільське господарство, промисловість та транспорт. Найбільшу загрозу становлять явища, які спостерігаються в ґрунтовому покриві, де внаслідок ерозії, відкритих розробок корисних копалин та будівельної сировини, забруднення хімічними речовинами і промисловими викидами, неправильної агротехніки деградовано й виведено з використання великі площі продуктивних земель.

Джерелом механічного забруднення ґрунтів може бути несвоєчасна і неякісна санітарна очистка території.

На території міста Луцьк та за його межами практично постійно виникають несанкціоновані та стихійні сміттєзвалища, які є основним джерелом механічного забруднення. Відходи є основним регіональним фактором забруднення навколишнього середовища. Міграція токсичних компонентів призводить до забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, атмосферного повітря.

Поводження з відходами

Основним способом видалення твердих побутових відходів (ТПВ) є їх захоронення на полігоні з попереднім обробленням відходів на сміттєсортувальних ліній (2 лінії в м. Луцьк). В м. Луцьку на даний час проводиться роздільне збирання побутових відходів з поділом на суху та мокру фракції, та роздільним збором ПЕТ пляшки. Повне сортування здійснюється на сміттєсортувальній станції.

Тверді побутові відходи знешкоджуються на міському полігоні ТПВ, розташованому в районі с. Брище Луцького району. Полігон переповнений, потребує розширення та рекультивації. Його територія знаходиться у задовільному стані, санітарно-захисна зона не впливає на сільбищні зони, житлова забудова в її межах відсутня. На полігоні завершується будівництво другої

сміттесортувальної лінії, яку обслуговуватиме ЛСКАП «Луцькспецкомунтранс», проєктною потужністю 50 тис. т відходів в рік.

Площа земельної ділянки для влаштування полігону та сміттесортувального виробництва 8,68 га (зараз експлуатується ділянка № 1, площею 1,8 га, термін експлуатації 6 років). В 2016 році відведено нову ділянку під полігон (паспорт р/н № 168 від 29.06.2016 р.), площею 5,235 га з проєктним обсягом захоронення відходів 412,6 тис. т на розрахунковий термін експлуатації 15 років.

В найближчій перспективі на полігоні передбачається будівництво підприємства промислової переробки відходів продуктивністю до 120 тис. т/рік – СПКЕ (сортувально-переробний комплекс з виробництвом електричної чи теплової енергії) потужністю до 120,0 тисяч тонн на рік. Підприємство перероблятиме різні види сміття (скло, деревину, гуму, траву) на тирсоплиту, паркет, гумові вироби, поліетилен. Навколишні села після переробки відходів отримують газ метан та електроенергію. Таким чином, у своїй діяльності підприємство буде екологічно зорієнтованим та сприятиме якісній санітарній очистці території міста та регіону.

Великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів. Згідно схеми санітарного очищення м. Луцька передбачено створення системи накопичення великогабаритних та ремонтних відходів у спеціальні контейнери на облаштованих контейнерних майданчиках або у спеціально відведених місцях, які вивозитимуться спецтранспортом в місця складування або перероблення (полігон, СПКЕ).

Передбачена утилізація трупів домашніх та безпритульних тварин на території полігону на термічній установці.

Рідкі побутові відходи знешкоджуються на очисних спорудах промпобутової каналізації. Така система їх знешкодження залишається і на перспективу.

На даний час проблема полягає у відсутності у місті зливної станції для прийому рідких відходів з асенізаційних машин. Єдине місце зливу каналізаційний колодязь на мережі на вул. Мамсурова не відповідає законодавчим вимогам.

На даному етапі в місті впроваджена схема санітарного очищення міста Луцька, яка включає в себе комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, а також прибирання об'єктів благоустрою з метою запобігання шкідливому впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь.

Флора, фауна, біорізноманіття

Рослинне біорізноманіття міста зосереджене переважно в зелених зонах загального

користування (парки, сквери). Формування раціональної і достатньої структури ландшафтно-композиційних та екологічних зон рослинного біорізноманіття сприяє оздоровленню навколишнього середовища та умов проживання, підвищенню рівня його екологічної стійкості до техногенних навантажень.

Зелені насадження, зазнаючи техногенних впливів, потребують більш ретельного санітарного догляду та оздоровлення, а також враховуючи зміни клімату поступової заміни видового складу насаджень, більш широкого застосування у міському озелененні чагарників та багаторічних трав'янистих та квіткових рослин.

Тваринний світ в межах міста представлений типовими видами, що характерні для більшості населених пунктів. Як правило – це свійські тварини та птиці домашніх господарств.

Об'єктом культурно-пізнавального утримання тварин є КП «Луцький зоопарк», де утримуються та розмножуються 146 видів тварин та птахів, загальною кількістю 1500 особин, серед яких 5 видів, загальною кількістю 24 особини, тварин та птахів занесених до Червоної книги України.

На території загальнозоологічного заказника місцевого значення «Гнідавське болото», гідрологічного заказника «Теремнівські ставки», орнітологічного заказника «Пташиний гай» та на території Кічкарівських ставків зустрічаються десятки видів фауни (савців, плазунів, земноводних, комах та птахів), що мешкають у природних болотних угіддях та лісопаркових рослинних угрупованнях.

Охоронний статус за класифікацією МСОП 3.1. LC – найменший ризик мають: мартин звичайний, лиска, припутень, крячок річковий, пірникоза велика, горлиця садова, вівчарик-ковалик, сорока звичайна, кропив'янка чорноголова, очеретянка велика, курочка водяна, чепура велика, чайка, лунь очеретяний, кумка жовточерева, ондатра болотяна, бобер річковий.

Охоронний статус за класифікацією МСОП 2.3. NT – близький до загрозливого має: черепаха болотяна європейська.

Під охороною Бернської конвенції перебувають вівчарик-ковалик, кропив'янка чорноголова, серпокрилець чорний.

Лебідь-шипун перебуває під охороною Директиви ЄС про охорону диких птахів, Бернської та Боннської конвенцій та Угоди про охорону афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів. Бугайчик занесений до Бернської (додаток 2), Боннської (додаток 2) конвенцій та до переліку видів, що перебувають під опікою Європейського товариства охорони навколишнього середовища (SPEC 3); охороняється Директивою Європейського союзу з охорони диких птахів (CEE 1) та Угодою з охорони афро-євразійських мігруючих водоплавних птахів (AEWA).

Кумка жовточерева занесена до Додатку II «Конвенції з охорони дикої флори і фауни та природного середовища існування в Європі» (категорія «види, що підлягають особливій охороні»)

та до «Червоної книги хребетних Міжнародного союзу охорони природи (МСОП)», а також включено до третього видання «Червоної книги України» (категорія «вразливі види»).

Кормову базу для птахів та ссавців створюють багата, як для центральної частини міста, рослинність, членистоногі та молюски, що мешкають як у ставках, так і у навколишніх заростях

В галузі поводження з безпритульними тваринами в м. Луцьку діє Програма регулювання чисельності безпритульних тварин, що забезпечує належне поводження з безхазяйними тваринами та сприяє санітарно-епідеміологічному благополуччю у місті. Безпритульними тваринами опікується КП «Ласка», яке надає послуги щодо регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом відлову, стерилізації, вакцинації, ревакцинації, утримання, лікування тварин, утилізації трупів, тимчасовому утриманню безпритульних тварин.

Природоохоронні території

Природоохоронні території та об'єкти – території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО».

Природно-заповідний фонд регіону – це базовий елемент його соціально-економічного розвитку, що сприяє покращенню якості стану природних геосистем, довкілля, це гарантія збереження генофонду рослинного та тваринного світу, унікальних і типових природних ландшафтів, тому частка заповідних територій повинна зростати. Усі існуючі та перспективні території та об'єкти ПЗФ є територіальною основою регіональної екомережі – функціонально об'єднаної системи природоохоронних територій різного статусу й допоміжних територій частково антропогенізованих. При формуванні екомереж передбачаються зміни у структурі земельного фонду території шляхом віднесення (на підставі обґрунтування екологічної безпеки та економічної доцільності) частини земель господарського використання до категорій, що підлягають особливій охороні з відтворенням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Відповідно до ст. 5 ЗУ «Про екологічну мережу України» до складових структурних елементів екомережі включаються: території та об'єкти природно-заповідного фонду; землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; землі лісового фонду; полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну

цінність); земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання – пасовища, луки, сіножаті тощо; радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Станом на 01 січня 2025 року на території Волинської області знаходиться 400 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, з них 27 – загальнодержавного значення та 373 – місцевого значення. Фактична площа заповідності області складає 220848,3323 га.

На сьогодні питома вага площі заповідності області складає 11,72 %. Враховуючи, що більше 15 тис. га територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення увійшли до складу територій загальнодержавного значення, фактична площа заповідності області становить – 10,96 %. Загальна площа об'єктів природно-заповідного фонду в місті становить 84,93 га, що забезпечує рівень заповідності території міста біля 2,0 %.

На території міста Луцьк наявні такі об'єкти ПЗФ:

- Луцький ботанічний сад «Волинь» площею 10,0 га утворений за Постановою Ради Міністрів Української РСР від 14.10.1975, № 780. Ділянка розміщена в центрі міста вздовж р. Сапалаївки на місці колишнього міського парку, закладеного в післявоєнні роки. Рослинність парку формують хвощеподібні Equisetopsida, голонасінні Gymnospermae й покритонасінні Angiospermae. Групи рослин належать до 23 родин, 51 роду. Переважають покритонасінні – 60 видів, серед яких 55 – дводольних. На схилах р. Сапалаївки ростуть екзотичні види, зокрема платан західний *Platanus occidentalis* (ботанічна пам'ятка природи місцевого значення), ліщина ведмежа *Corylus colurna*, сосни: чорна *Pinus nigra*, кримська *Pinus nigra subsp. pallasiana* і сибірська *Pinus sibirica*, айлант високий *Ailanthus altissima*, софора японська *Styphnolobium japonicum*, різні види квіткових рослин. Тут є колишній міський фонтан зі скульптурою слона, споруджений у 1950-ті рр., що символізував героїв байки І. Крилова «Слон і Моска». У цей же період один зі схилів річки використано для спорудження Луцької дитячої залізниці.

- «Дубовий гай» – ботанічна пам'ятка природи площею 1,0 га у м. Луцьку по вул. Боженка. Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р для збереження ділянки дуба звичайного *Quercus robur* віком 50 років на схилах р. Жидувки в житловій зоні обласного центру. Чагарникові насадження – із спіреї калинолистій *Physocarpus opulifolius*.

- «Меморіал» – ботанічна пам'ятка природи площею 5,0 га у м. Луцьку на вул. В. Мойсея. Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р. У сквері-меморіалі розміщена братська могила воїнів Другої світової війни, де захоронено 1800 солдатів, які загинули під час визволення міста від німецьких військ; стіна

скорботи, пам'ятні знаки солдатам-волинянам, воїнам-інтернаціоналістам, ліквідаторам та постраждалим від аварії на ЧАЕС, жертвам депортації з етнічних українських земель, героям Небесної сотні. На території скверу ростуть декоративні породи дерев: береза повисла *Betula pendula*, ясен звичайний *Fraxinus excelsior*, дуб червоний *Quercus rubra*, гіркокаштан звичайний *Aesculus hippocastanum*, клен білий *Acer pseudoplatanus*, туя західна *Thuja occidentalis*, ялина блакитна *Picea pungens*, акація біла *Robinia pseudoacacia* і чагарників – черемха звичайна *Prunus padus*, жасмин білий *Jasminum officinale*, самшит вічнозелений *Buxus sempervirens* та ін.

- «Платан західний» – ботанічна пам'ятка природи площею 0,01 га у м. Луцьку на схилі р. Сапалаївки, входить до складу Луцького ботанічного саду «Волинь». Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради депутатів трудящих від 26.09.1977, № 468-р для збереження єдиного на Волині екзотичного платана західного *Platanus occidentalis*, віком близько 100 років, заввишки 17,0 м – листопадного дерева з масивним стовбуром із гладкою світло-сірого забарвлення корою, що легко відділяється тонкими пластинками, трилопатовими з неглибокими виїмками листками, одиночними супліддями.

- «Теремнівські ставки» – гідрологічна пам'ятка природи площею 6,0 га у м. Луцьку на вул. Теремнівській. Статус надано за розпорядженням обласної ради від 03.03.1993, № 18-р (реорганізована 04.11.2011, № 7/21) для збереження каскаду ставків, що є наповнювачами р. Сапалаївки. Комплекс споруджений на основі однієї з природних водойм до 900-річчя міста, що відзначалося у 1985 р., сьогодні це територія для проведення дозвілля мешканців обласного центру, спортивних заходів, змагань рибалок-аматорів.

- «Гнідавське болото» – загальнозоологічний заказник площею 116,6 га, лежить у межах землекористування Луцької міської ради (53,0 га) – заплава р. Стир у районі вул. Потебні в межах обласного центру та Боратинської сільської ради (63,6 га), утворений за розпорядженням Волинської обласної державної адміністрації від 12.12.1995, № 213. Під охороною держави перебуває частина заболоченої заплави р. Стир: природне болото, заросле рогозом широколистим *Typha latifolia*, очеретом звичайним *Phragmites australis*, осокою *Carex*, стариці річки, низинні луки з негустими заростями верболозу *Salix alba*. Це місце мешкання й розмноження риб, земноводних, плазунів, птахів, ссавців, у т. ч. синиць великої *Parus major* і вусатої *Panurus biarmicus* дрозда співочого *Turdus philomelos*, зозулі звичайної *Cuculus canorus*, шпака звичайного *Sturnus vulgaris*, зяблика звичайного *Fringilla coelebs*, вівсянки звичайної *Emberiza citrinella*, крижня *Anas platyrhynchos*, курочки малої *Porzana parva*, черепахи болотяної *Emys orbicularis*, зайця-русака *Lepus europaeus*, ласки звичайної *Mustela nivalis*, лисиці рудої *Vulpes vulpes*. Трапляються рідкісні види, занесені в ЧКУ та міжнародні природоохоронні переліки: видра річкова *Lutra lutra*, горностай *Mustela erminea*, лунь польовий *Circus cyaneus*.

– Африки. Створена 1998 року для виконання Бернської конвенції 1979 р. і підтримується державами – членами Ради Європи. Мета цього масштабного проекту – виділити і взяти під охорону місця проживання рідкісних видів тваринного і рослинного світу.

При оцінці території для включення до Смарагдової мережі Європи враховується: чи мешкають тут види рослин і тварин, яким загрожує зникнення, чи являє вона собою важливий пункт зупинки на шляхах міграції тварин, чи відрізняється високим рівнем біорізноманіття, чи зустрічається тут унікальне місцепроживання. Україна ратифікувала цю конвенцію 1996 року, взявши на себе зобов'язання створити мережу Emerald.

Мережа складається з територій особливого природоохоронного інтересу, що виділяються на всеєвропейському рівні для охорони видів та оселищ.

Наразі Смарагдова мережа ефективно працює у Швейцарії, Норвегії, Великобританії та інших країнах. Тому робота із впровадження мережі Емеральд в Україні є підготовкою до майбутнього переходу держави на європейське законодавство в сфері охорони довкілля.

Смарагдова мережа України (англ. Emerald Network) — українська частина Смарагдової мережі Європи. Метою створення Смарагдової мережі Європи є збереження природної фауни, флори та оселищ. Вона була ініційована та координується Бернською конвенцією (1979). Смарагдовий об'єкт – це природна територія, на якій проживають зникаючі та цінні види рослин і тварин, які мають міжнародне значення і перелічені в Резолюції № 6 (1998) Бернської конвенції, а також містить природні середовища існування (оселища), які перелічені в Резолюції № 4 Бернської конвенції. Стаття 6 Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі зобов'язує Україну виконувати таку норму: «Кожна з Договірних сторін вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення особливої охорони видів дикої фауни, вказаних у Додатку II.

Повний перелік Смарагдової мережі України, затверджений Постійним комітетом Бернської конвенції, включає 377 територій. Постійним комітетом Бернської конвенції 06 грудня 2019 року затверджено оновлений перелік об'єктів Смарагдової мережі України, в які увійшли 15 територій Смарагдової мережі Волинської області.

В межах проєктованого майданчика розміщення природоохоронних територій Смарагдової мережі України не зареєстровано (відповідно до даних Європейського агентства з довкілля: <https://emerald.eea.europa.eu/>).

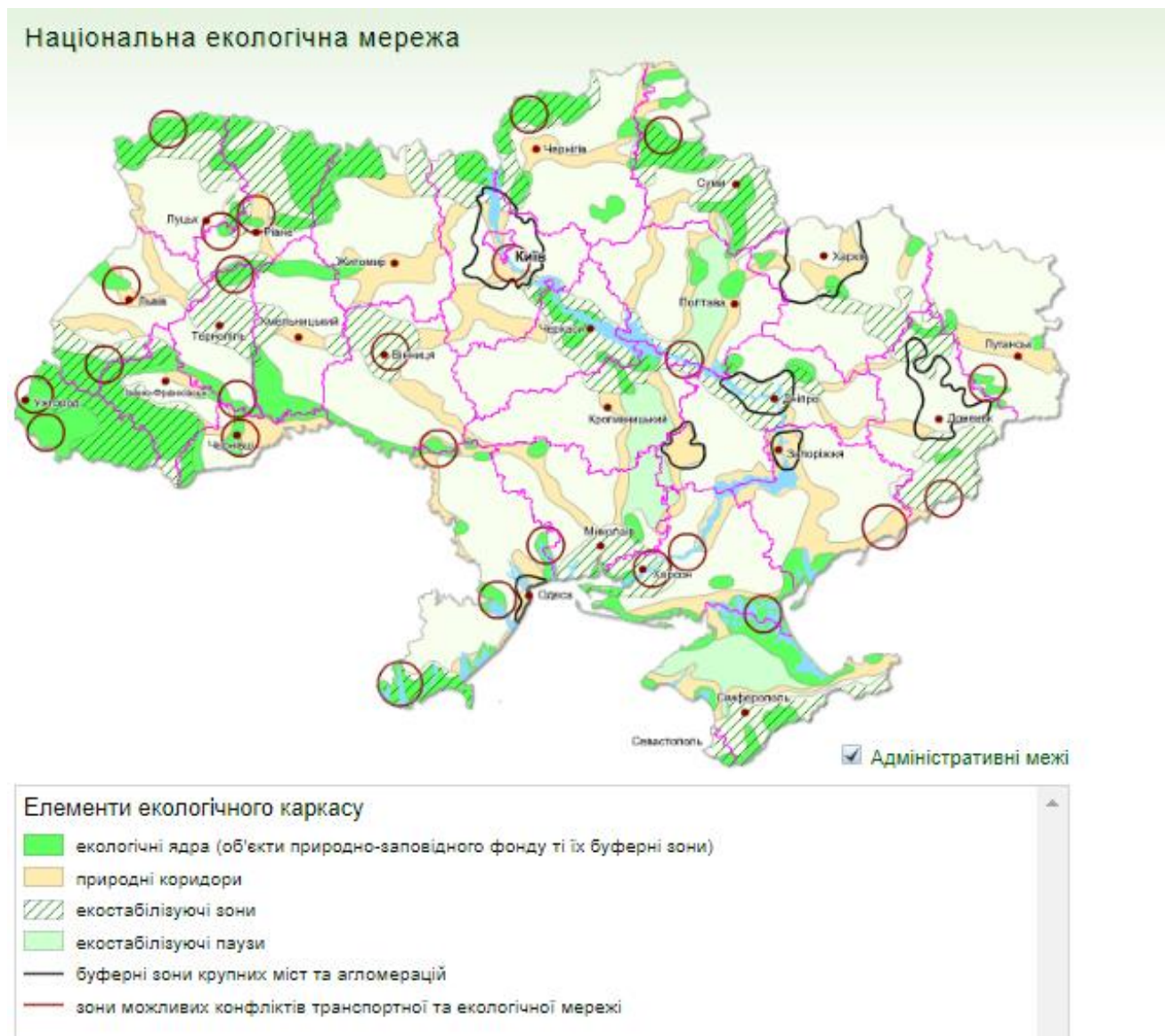
Водночас із західного боку від проєктованої ділянки розташована територія, що входить до Смарагдової мережі Долина річки Стир у Волинській області (UA0000334 Styr river valley in Volyn region).

Враховуючи характер та функціональне призначення проєктованого об'єкта — культурного центру, реалізація проєктних рішень не передбачає здійснення негативного впливу на зазначену

природоохоронну територію. Проектована діяльність не передбачає проведення робіт або здійснення впливів, які можуть призвести до погіршення стану природних комплексів, оселищ чи видів, що охороняються в межах відповідної території Смарагдової мережі.

Ділянка проектування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України.

Карта екомережі наведена на мал. 2.4.

Мал. 2.4. Карта екомережі України

Станом на сьогодні у національному законодавстві не визначено конкретних обмежень щодо здійснення поточних/планових видів діяльності на територіях Смарагдової мережі. Разом з тим, збереження цих територій є зобов'язанням України перед Радою Європи в рамках Бернської конвенції та Європейським Союзом в рамках Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-

членами, з іншої сторони. Тому, при плануванні або здійсненні діяльності в межах території Смарагдової мережі або за її межами, але яка може мати вплив на таку територію, потрібно враховувати необхідність забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі.

Згідно статті 3 ЗУ «Про екологічну мережу України» екомережа – це єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу, генетичного фонду, шляхів міграції тварин через поєднання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, які мають особливу цінність для охорони навколишнього природного середовища і відповідно до законів та міжнародних зобов'язань України підлягають особливій охороні.

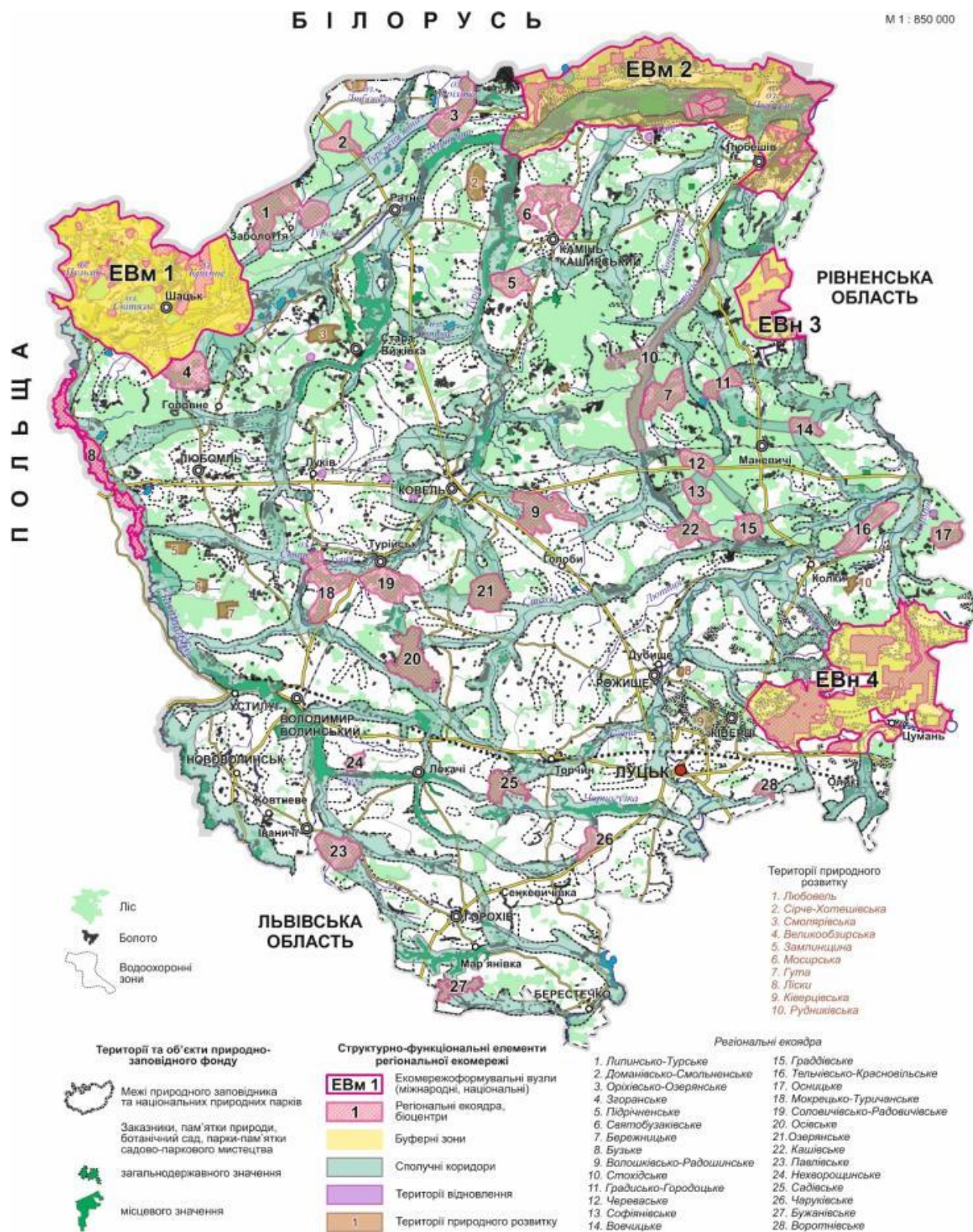
До складових структурних елементів екомережі включаються:

- а) території та об'єкти природно-заповідного фонду;
- б) землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони;
- в) землі лісового фонду;
- г) полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду;
- г) землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами;
- д) землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів;
- е) інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність);
- є) земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України;
- ж) території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України;
- з) частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо;
- и) радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Оскільки проектувана територія не відноситься до жодного з структурних елементів екологічної мережі України, негативного впливу на неї не передбачається.

Також проєктована територія не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) регіональної екологічної мережі Волинської області.

Карта регіональної екологічної мережі Волинської області наведена на мал. 2.5.

Мал. 2.5. Карта регіональної екологічної мережі Волинської області

Оскільки проектована територія не відноситься до жодного з структурних елементів регіональної екологічної мережі Волинської області, негативного впливу на дані природоохоронні території не передбачається.

Також дана територія не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг.

Отже, враховуючи те, що на проєктованій території відсутні об'єкти ПЗФ, природоохоронні території Смарагдової мережі, елементи (ядра, коридори та субкоридори) екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області, лісгосподарські, природоохоронні, природно-заповідні зони та їх території, землі водних об'єктів і прибережно-захисних смуг, то негативного впливу на дані природоохоронні об'єкти та території планована діяльність не здійснюватиме.

Об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини:

На проєктованій території відсутні зареєстровані пам'ятки культурної спадщини відповідно до інформації, яка наведена у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України (<https://mincult.gov.ua/kulturna-spadshchyna/derzhavnyy-reiestr-nerukhomykh-pam-iatok-ukrainy/>).

На території проєктування не зареєстровані пам'ятки місцевого (відповідно до переліку пам'яток місцевого значення, електронний ресурс: <https://mincult.gov.ua/wp-content/uploads/2026/04/volynska-obl.-mischevogo-stanom-na-30.03.26.pdf>) та національного значення (відповідно до переліку пам'яток національного значення, електронний ресурс: <https://mincult.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/volynska-obl.stanom-na-20.09.24.pdf>).

У разі виявлення на території під час реалізації планованої діяльності об'єктів культурної спадщини чи їх частин, об'єктів або предметів археологічної спадщини, знахідок археологічного або історичного характеру, об'єктів архітектурної спадщини:

- у відповідності до вимог статті 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» буде інформовано орган охорони культурної спадщини, а також організовано відповідне сприяння у проведенні будь-яких робіт з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, у відповідності до вимог статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», подальше ведення робіт буде зупинено і протягом однієї доби буде повідомлено про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Земляні роботи будуть відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

Крім того, в процесі здійснення планованої діяльності будуть дотримані відповідні принципи щодо охорони архітектурної, археологічної та культурної спадщини визначені ратифікованою Конвенцією про охорону архітектурної спадщини Європи, Конвенцією про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, Європейською конвенцією про охорону археологічної спадщини.

Матеріальні об'єкти:

На проєктованій території матеріальні об'єкти, в яких втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури не обліковуються. Планована діяльність не матиме негативного впливу на матеріальні об'єкти.

Безпека життєдіяльності та здоров'я населення

Безпека життєдіяльності населення

Територія не належить до зон можливих сильних та слабких руйнувань, можливого небезпечного радіоактивного забруднення. Хімічно-небезпечні об'єкти відсутні.

Здоров'я населення

Густота населення м. Луцьк складає 618 осіб на 1 км².

Згідно з даними Профілів громадського здоров'я у Волинській області за 2025 рік, складених Центром громадського здоров'я, стан здоров'я населення був наступним:

- Групою інфекційних захворювань з найбільшими показниками реєстрації як в Україні, так і у Волинській області є ГРВІ. Показник захворюваності в області (22759,8 на 100 тис. населення) був вищим на 57% за загальнодержавний (14456,7 на 100 тис. населення).
- Стан захворюваності на кишкові інфекції у Волинській області гірший, ніж в цілому в Україні.
- Зареєстровано 541 випадок вірусних гепатитів, що є більшим за інтенсивний показник (53,11 на 100 тис. нас.) порівняно з Україною (26,44 на 100 тис. нас.), тобто майже у 2 рази вище.
- Серед природно-осередкових інфекцій хвороба Лайма реєструвалася дещо рідше, ніж в цілому в Україні (6,7 проти близько 16,5 на 100 тис. населення). Водночас
- Серед вакцинованих інфекцій найбільш несприятливою була по туберкульозу, оскільки показник захворюваності в області в 1,3 рази перевищував загальний показник по Україні.
- Щодо інших вакцинованих інфекцій, то ситуація в області є відносно сприятливою: захворюваність на Ніб-менінгіт, дифтерія та правець не реєструвались.
- Захворюваність на кашлюк у Волинській області становила 2,75 на 100 тис. населення та практично не відрізнялася від загальнодержавного показника (2,74).
- Щодо народжуваності, упродовж 2025 року у Волинській області народилось 7 466 малюків. Це на 44 дитини (або на 0,6%) більше, ніж торік.

У Волинській області за 2025 рік зафіксували 986 дорожньо-транспортних пригод із потерпілими. Унаслідок цих ДТП тілесні ушкодження отримали 1228 осіб, 95 люде загинули. Окрім того, статистичні дані свідчать про те, що здоров'я населення тісно пов'язане з якістю навколишнього природного середовища.

Науково доведено, що свинець переважно забруднює верхні шари ґрунту на віддалі декілька десятків, а іноді – сотні метрів. Відповідно забруднюються культурні рослини такі, як картопля, що негативно впливає на здоров'я населення. Окрім того, розрахункова тривалість перебування свинцю в кислих ґрунтах сягає 200 років.

Перевищення допустимих концентрацій сірчистого газу пошкоджує респіраторну систему, зокрема провокує кашель, біль у грудях, задуху і подразнення шляхів дихання.

Встановлений зв'язок між високою смертністю від бронхітів та концентрацією диму і сірчистого газу.

Високою токсичністю характеризуються оксиданти, які спричиняють виникнення фотохімічного смогу, що виникає через утворення реакції між окисами азоту і вуглеводами, які надходять в атмосферу з відпрацьованими газами автомобілів.

На частоту, перебіг та наслідки багатьох захворювань можуть впливати гендерні відмінності. Зокрема, різний рівень гормонів таких, як естроген та тестостерон, впливає на імунну систему та може змінювати ризики розвитку захворювань. У чоловіків більша ймовірність розвитку ішемічної хвороби серця в молодшому віці, тоді як у жінок ризик зростає після менопаузи, коли рівень естрогену знижується. Жінки частіше страждають від автоімунних захворювань, таких як ревматоїдний артрит, системний червоний вовчак, що може бути пов'язано з генетичними та гормональними факторами. Депресія та тривожні розлади частіше зустрічаються у жінок, тоді як чоловіки мають вищий ризик розвитку залежностей та антисоціальної поведінки.

Узагальнений зв'язок випадків захворюваності з несприятливими факторами навколишнього природного середовища описаний в табл. 2.4.

Таблиця 2.4.

Зв'язок випадків захворюваності з несприятливими факторами навколишнього природного середовища

Види хвороб	Несприятливі фактори, пов'язані з забрудненням навколишнього середовища
Онкологічні	Присутність канцерогенних речовин у складових довкілля;
Серцево-судинні, нервової, кровоносної та ендокринної систем	Кумулятивний вплив забруднювачів навколишнього середовища
Хронічні органів дихання, алергічні реакції	Забруднення атмосферного повітря, наявність несанкціонованих або закинутих сміттєзвалищ

Хронічні шлунково-кишкового тракту	Погана якість питної води і безпечність продуктів харчування
Кишкові інфекції, гепатит	Наявність збудників у питній воді чи їжі
Хвороби, алергічні реакції шкіри	Забруднення водойм нітратами, стічними водами, пестицидами (при купанні в забруднених водоймах)
Вроджені аномалії	Кумулятивні наслідки забруднень; спадковість

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

На базі наявних даних щодо поточного стану навколишнього середовища, зміни стану компонентів довкілля, а саме атмосферного повітря, водного, геологічного, соціального середовищ, ґрунту, тваринного і рослинного світів, без провадження планованої діяльності, скоріше за все, не відбуватимуться.

Існуюче забруднення атмосферного повітря, в основному формується за рахунок існуючих джерел викиду забруднюючих речовин та роботи транспортних засобів, тому без провадження планованої діяльності зміни стану атмосферного повітря в сторону погіршення та/або поліпшення не відбуватиметься.

Якісний стан водного середовища в основному формується за рахунок існуючих скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти та поверхневого стоку, який надходить у водні об'єкти в період сніготанення та/або дощів. Без провадження планованої діяльності зміни якості води також не відбуватиметься.

Зміни показників стану ґрунту і геологічного середовища проєктованої території без провадження планованої діяльності не очікується.

Враховуючи, що домінуючим фактором розвитку біоценозів є природні процеси зміни стану рослинного і тваринного світів без провадження планованої діяльності є малоімовірними.

Висновки щодо ймовірних змін базового сценарію без провадження планованої діяльності можна зробити, враховуючи, що у просторовому відношенні планована діяльність носить виключно локальний вплив і розповсюдження далі безпосереднього місця проведення робіт не передбачається. Таким чином відмінності у протіканні базового сценарію без провадження планованої діяльності та з її провадженням будуть відбуватись локально в масштабі.

Негативні фактори при функціонуванні об'єкта, що проєктується можливо оцінити як незначні при дотриманні всіх норм та проєктних вимог.

Для того, аби будівництво проєктованих об'єктів було максимально обґрунтованим, для території проєктування було проведено SWOT-аналіз екологічних аспектів, результати якого наведені в табл. 2.5.

SWOT-аналіз слабких та сильних сторін ДДП

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
Створення культурного центру сприятиме збереженню та розвитку культурної ідентичності кримськотатарської спільноти та забезпечить проведення культурних, просвітницьких і громадських заходів. Ефективне використання вже освоєної міської території без необхідності розширення меж міста. Передбачення благоустрою, озеленення та інженерного забезпечення території сприятиме покращенню якості міського середовища. Проект може бути реалізований із застосуванням енергоефективних та ресурсозберігаючих технологій.	Додаткове функціональне та антропогенне навантаження на територію, що межує з існуючою багатоквартирною житловою забудовою. Під час будівництва можливі тимчасові шум, запилення, вібрація та утворення будівельних відходів. Можливе додаткове навантаження на транспортну та інженерну інфраструктуру, особливо під час проведення масових заходів. Необхідність дотримання природоохоронних, санітарних та містобудівних вимог при реалізації проекту.
МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
Застосування сучасних енергоефективних технологій, озеленення та екологічних рішень. Підвищення якості міського середовища та розвиток соціальної і культурної інфраструктури. Можливість залучення інвестицій у «зелену» інфраструктуру – озеленення території. Подальший розвиток екологічного управління. Дотримання глобальних цілей сталого розвитку.	Порушення вимог природоохоронного законодавства під час будівництва може спричинити локальний негативний вплив на довкілля. Воєнні дії на території України. Нестабільність централізованої подачі електроенергії. Нестабільність української економіки.

Виходячи зі SWOT-аналізу слабких та сильних сторін проекту ДДП щодо впливу на довкілля, реалізація проекту створення культурного центру забезпечує переважання сильних сторін та можливостей над потенційними слабкими сторонами і загрозами.

За умови дотримання природоохоронних, санітарних, містобудівних вимог та передбачених заходів з мінімізації негативного впливу реалізація завдань ДДП є екологічно та соціально доцільною.

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу

Екологічна оцінка передбачає аналіз стану основних компонентів довкілля, зокрема атмосферного повітря, водного середовища, ґрунтів, рослинного і тваринного світу, клімату, ландшафтів та природоохоронних територій. Характер і масштаби можливих змін цих компонентів визначають рівень впливу планованої діяльності на довкілля та умови подальшого соціально-економічного розвитку території.

Проектом передбачається будівництво культурного центру в місті Луцьку, призначеного для збереження та розвитку культурної ідентичності кримськотатарської спільноти, а також проведення культурних, просвітницьких, мистецьких та громадських заходів.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

- атмосферне повітря – можливий незначний вплив на атмосферне повітря. Вплив здійснюватиметься за рахунок викидів забруднюючих речовин від неорганізованих джерел в процесі будівництва, а саме: переміщення ґрунтів та сипучих будівельних матеріалів спецтехнікою (екскаватор, бульдозер та ін.), викиди продуктів згорання пального в двигунах автотранспорту та будівельної спецтехніки, викид зварювального аерозолі під час зварки металевих поверхонь та пластикових труб, викиди леткої складової лакофарбових матеріалів під час оздоблювальних робіт. Ці джерела впливу на атмосферне повітря є нетривалими, локальними і зникають при закінченні будівельних робіт. Під час експлуатації культурного центру основними потенційними джерелами впливу на атмосферне повітря буде автотранспорт відвідувачів та працівників, а також функціонування інженерного обладнання будівлі, у разі наявності відповідних джерел викидів. Значного негативного впливу на атмосферне повітря не очікується. Проектом передбачається благоустрій та озеленення території, що сприятиме покращенню мікрокліматичних умов. Розміщення об'єкта, передбаченого детальним планом, не нанесе шкідливого впливу на стан повітряного середовища;

- водне середовище – негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин – не відбуватиметься. На території міста Луцьк та в межах детального плану наявна централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. На території міста Луцьк та в межах детального плану наявна централізована система каналізації. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самотливих колекторів надходитимуть у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк знаходяться за межами території проектування даного ДПТ. В проекті ДПТ

передбачено приєднання до існуючих систем водопостачання і каналізації. Використання річок та інших водних ресурсів не передбачається. Вплив екологічно допустимий;

- ґрунт – основний вплив на ґрунтовий покрив можливий на етапі будівництва під час виконання земляних робіт, влаштування фундаменту, інженерних мереж та благоустрою території. З метою мінімізації впливу передбачається раціональне використання та, за можливості, збереження родючого шару ґрунту з подальшим використанням його для благоустрою та озеленення території. Будівельні відходи мають збиратися та передаватися спеціалізованим підприємствам відповідно до вимог законодавства. Після завершення будівельних робіт передбачається впорядкування території, влаштування твердих покриттів та озеленення. За дотримання проєктних рішень негативний вплив на ґрунти буде локальним та мінімальним. При дотриманні прийнятих проєктом технологічних рішень вплив на стан ґрунтів зведений до мінімуму. По завершенню будівельних робіт проєктована територія буде упорядкована. Вплив екологічно допустимий;

- флора та фауна – негативний вплив мінімальний. Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах ділянки проєктування відсутні. На проєктованій території види флори і фауни та угруповання видів, які занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції відсутні (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Також відсутні рослини та їх угруповання, що підлягають охороні згідно Положення про Зелену книгу України та Резолюції 4 Бернської конвенції. Значних і незворотних змін в екосистемі досліджуваної території в результаті провадження планованої діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на проєктованій території не відмічено. Встановлено, що проєктована ділянка знаходиться в межах антропогенно-трансформованих територій в м. Луцьк Волинської області, таким чином, можна стверджувати, що дана ділянка мало приваблює птахів та тварин. В процесі провадження планованої діяльності не будуть руйнуватися місця проживання тварин та гніздування птахів. Проєктом передбачається озеленення проєктованої території. Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проєктування. При цьому влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння протягом тривалого часу. Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття;

- клімат – негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат – мінімальні. Змін мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) – не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) – не

передбачаються. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Планована діяльність не матиме суттєвого впливу на клімат, чутливість діяльності до зміни клімату не очікується;

- заповідні об'єкти, природоохоронні території – впливи відсутні, оскільки на території ведення планової діяльності відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, території та об'єкти екомережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Територія планованої діяльності, не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг. Найближчим об'єктом ПЗФ до проектованої ділянки є ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Меморіал», який знаходиться на відстані 1,49 км в південно-західному напрямку від проектованого майданчика. В межах проектованого майданчика не зареєстровано розміщення природоохоронних територій Смарагдової мережі України (відповідно до <https://emerald.eea.europa.eu/>). Ділянка проектування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України та регіональної екологічної мережі Волинської області. Негативний вплив на природоохоронні території – не передбачається;

- надра – під час будівництва та подальшої експлуатації культурного центру значного впливу на надра не передбачається. Використання корисних копалин місцевого значення або видобування природних ресурсів у межах території проектування не планується;

- ландшафт – реалізація проекту матиме локальний вплив на існуючий міський ландшафт, пов'язаний із розміщенням нової будівлі та облаштуванням прилеглої території. Водночас благоустрій та озеленення території сприятимуть формуванню впорядкованого архітектурно-ландшафтного середовища. Значних негативних змін природного ландшафту не прогнозується;

- соціальне середовище – при дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, будівельно-монтажні роботи та експлуатація проектованого об'єкту не спричинять негативного впливу на соціально-економічне середовище. Оскільки передбачається створення культурного центру для збереження та розвитку культурної ідентичності кримськотатарської спільноти в місті Луцьку. Об'єкт забезпечить можливість проведення культурних, освітніх, просвітницьких, мистецьких та громадських заходів, сприятиме розвитку міжкультурного діалогу, соціальній згуртованості та формуванню якісного громадського простору. Потенційними локальними негативними факторами під час експлуатації можуть бути збільшення транспортного та шумового навантаження під час проведення масових заходів. Зазначені впливи

можуть бути мінімізовані шляхом організації руху, благоустрою території та дотримання нормативних вимог щодо рівнів шуму.

- матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину – на території ДПТ немає зареєстрованих пам'яток архітектурної, археологічної та культурної спадщини. Проектом внесення змін до ДПТ не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Екологічна ситуація (а також генетичні фактори та спосіб життя) є основоположним фактором, що визначає стан здоров'я населення, вносить свій вклад в статистику захворюваності та смертності населення.

Прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних факторів дуже важко (так само, як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки вплив на здоров'я часто неспецифічний і носить опосередкований характер, до того ж можуть спостерігатися кумулятивні ефекти, пов'язані з кількома факторами впливу.

В ході СЕО виявлено екологічні проблеми та можливі ризики для навколишнього середовища та здоров'я населення, пов'язані з реалізацією ДДП.

Серед важливих екологічних проблем, в тому числі що мають ризики впливу по території, що проектується можна виділити наступні:

- низький рівень екологічної свідомості та екологічної культури громадян;
- забруднення повітря автомобільним транспортом під час роботи двигунів внутрішнього згорання;
- відсутність організованої постійної в часі системи моніторингу за всіма складовими НПС;
- збільшення кількості утворення ТПВ;
- збільшення навантаження на інженерні мережі.

Серед чинників, що впливають на захворюваність та здоров'я населення, виділяються наступні: соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо); генетичні; стан навколишнього природного середовища (що обумовлюється як природними так і антропогенними факторами); наявність та рівень системи охорони здоров'я.

Чинники стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплюють 20-21 % впливу.

Генетично-біологічні фактори (спадковість, стать тощо) впливають на 19-20 %.

На групу факторів, пов'язаних із обсягом і якістю медичного обслуговування (забезпеченість об'єктами медичної інфраструктури та фахівцями, своєчасність та якість лікування, вакцинація, періодичність медичних обстежень, державне фінансування медичної сфери тощо) припадає 8-9 % впливу.

У проєкті враховані всі наявні екологічні проблеми проєктованої території та запропонована найбільш екологічно та економічно вигідна її територіально-планувальна організація та подальше використання.

Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення, що стосуються проєкту ДПТ наведені в табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

**Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення,
що стосуються проєкту ДПТ**

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка
Вплив на атмосферне повітря	Збільшення викидів забруднюючих речовин пересувними джерелами	Проектована територія
Вплив на ґрунтове середовище	Порушення, ущільнення та перенесення ґрунтового покриву на етапі будівництва, руху транспортних засобів; випадкові проливи пального при користуванні транспортними засобами	Проектована територія
Акустичний вплив	Проїзд транспорту.	Вулиці та дороги, проєктована територія
Вплив на здоров'я населення	Якість атмосферного повітря на ділянках проїзду автотранспорту.	Проектована територія

Проектом не передбачено розміщення на території ДПТ небезпечних об'єктів що можуть здійснювати негативний вплив на атмосферне повітря і загалом на навколишнє середовище.

Впливу інших потенційно, хімічно та радіаційно-небезпечних об'єктів немає.

В межах проєктованого майданчика природоохоронних територій та заповідних об'єктів – немає. Вплив від реалізації ДПТ на території з природоохоронним статусом – відсутній.

Таким чином, на підставі вищевикладеного можна зробити наступний висновок: ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, є вкрай малі та контрольовані, що не погіршать наявну екологічну ситуацію території, а це свідчить про прийнятність планової діяльності на здоров'я людини.

Позитивний вплив від реалізації проєкту полягає у створенні культурного центру для збереження та розвитку культурної ідентичності кримськотатарської спільноти, проведення культурних, просвітницьких та громадських заходів. Реалізація проєкту сприятиме розвитку культурної та соціальної інфраструктури міста, формуванню якісного громадського простору, соціальній згуртованості та міжкультурному діалогу.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-УШ від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (Стратегія від 28.02.2019 № 2697-VIII). Закон визначає, що одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики є: стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на довкілля, яка сприятиме запобіганню негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановлює відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Запровадження стратегічної екологічної оцінки документів державного планування забезпечить удосконалення механізмів стратегічного планування розвитку соціально-економічної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Зобов'язанням у сфері охорони довкілля на місцевому рівні є дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань, зони санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення та інші, зони охорони пам'яток культурної спадщини, археологічних територій, прибережні захисні смуги, водоохоронні зони.

На всіх етапах реалізації проєкту внесення змін до детального плану проєктні рішення повинні здійснюватись у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки.

Законодавчим підґрунтям для формування суспільних відносин для забезпечення екологічної безпеки є Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 р., який розглядає екологічну безпеку життєдіяльності людини як невід'ємну умову сталого економічного і соціального розвитку України і закріплює відповідні заходи правового впливу щодо її забезпечення.

При проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин і відходів або повна їх ліквідація, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Луцька міська рада затвердила «Стратегічні цілі розвитку міста Луцька до 2030 року». Одними із основних стратегічних цілей щодо оптимізації розвитку території міста, покращення стану навколишнього середовища є:

- створення сприятливого середовища для розвитку підприємництва, споживчого ринку та промисловості міста; створення умов для формування та раціонального використання трудових ресурсів міста Луцька;
- формування соціально відповідального бізнесу;
- створення міської об'єднаної територіальної громади, взаємовигідне співробітництво та реалізація спільних проектів з прилеглими територіальними громадами;
- вдосконалення експлуатації інфраструктури на основі відкритих даних;
- комплексна модернізація та розвиток комунальної інфраструктури міста;
- зменшення частки централізованого опалення, перехід на побудинкове та індивідуальне опалення;
- вдосконалення та реалізація транспортної схеми міста;
- покращення екологічного стану місцевості;
- забезпечення роздільного збору сміття.

При виконанні ДПТ обов'язково враховуються зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені вимогами чинного законодавства:

- просторово-планувальними рішеннями забезпечити дотримання нормативних санітарних зон та розривів згідно вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів ДСП № 173-96, протипожежних відстаней, охоронних зон навколо (вздовж) об'єктів транспорту, зв'язку, енергетичної системи, інженерних комунікацій згідно вимог чинного законодавства;
- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, вживати заходи щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і

зменшення впливу фізичних факторів відповідно до вимог ст. 10 Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

- здійснення відповідних організаційних, господарських, технічних, технологічних, архітектурно-будівельних та інших заходів щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;

- забезпечення направлення стічних вод в каналізацію міста Луцьк;

- забезпечення території централізованою планово-регулярною санітарною очисткою із запровадженням системи роздільного збирання відходів у відповідності до Закону України «Про управління відходами».

- здійснення благоустрою території згідно з вимогами Закону України «Про благоустрій населених пунктів», ДБН Б.2.2-5:2011 «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій. Зміна № 1», «Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України», затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 тощо.

Документом державного планування є проєкт Детального плану території, який є видом містобудівної документації на місцевому рівні, що визначає планувальну організацію та розвиток частини території. Проектні рішення розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: Статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Поводження з відходами здійснювати відповідно до Регіонального плану управління відходами у Волинській області до 2030 року затвердженого Рішенням обласної ради від 15.09.2022 р № 18/8.

Створювати умови для збалансованого розвитку, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення, що є першочерговою умовою проєктування території, як зазначається в ДПТ, передбачається Стратегією розвитку Волинської області на період до 2027 року, затвердженою рішенням сесії обласної ради від 12.03.2020 № 29/16.

Проект розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з додержанням технологічних і санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язку основних та допоміжних споруд.

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища проєктом внесення змін до детального плану рекомендовано виконати ряд зобов'язань:

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» необхідно розробити спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення

надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вживати заходи для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану атмосферного повітря при будівництві включають:

- контроль за точним дотриманням технології виробництва робіт;
- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних в єдиному безперервному технологічному процесі;
- дотримання заходів щодо попередження загазованості повітря – всі машини, що працюють на будмайданчику з двигунами внутрішнього згоряння повинні бути перевірені на токсичність вихлопних газів;
- виключення роботи машин і механізмів на холостому ходу;
- максимально можливе скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне середовище;
- здійснення контролю за точним дотриманням технологічного регламенту роботи обладнання, роботою контрольно-вимірювальних пристроїв.

Зобов'язання у сфері охорони водних ресурсів.

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання повинен своєчасно проінформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також провести роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, у відповідності до вимог статті 44 Водного кодексу України.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану поверхневих і підземних вод при будівництві включають:

- влаштування будівельного майданчика з твердим покриттям;
- організація збору та відведення господарсько-побутових та дощових стоків;
- недопущення на території будівельного майданчика витоку нафтопродуктів та масел із несправного автотранспорту;
- забезпечення заходів щодо дотримання нормативного стану поверхневих та підземних вод при будівництві та експлуатації об'єктів.

Зобов'язання у сфері охорони земель.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону земель» необхідно своєчасно проінформувати відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування про погіршення стану та забруднення земельних ділянок.

Заходи по охороні ґрунтів та земельних ресурсів включають:

- максимальне збереження та повторне використання родючого шару ґрунту при проведенні земляних робіт;
- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва;
- регулярні поставки будівельних матеріалів, без складування великих партій на будівельному майданчику;
- розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;
- контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;
- при експлуатації будівельних машин з двигунами внутрішнього згоряння не допускається пролив на ґрунт паливо-мастильних матеріалів;
- забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території будівельного майданчика;
- утримання контейнерів збирання відходів та місць їх розташування у належному санітарному стані;
- роздільне збирання відходів;
- дотримання ст. 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності.

Зобов'язання щодо здоров'я населення:

- забезпечення дотримання санітарних умов території проектування;
- дотримання санітарних розривів та норм.

Зобов'язання у разі виникнення надзвичайної екологічної ситуації.

Зона надзвичайної екологічної ситуації – окрема місцевість України, на якій виникла надзвичайна екологічна ситуація.

Надзвичайна екологічна ситуація – надзвичайна ситуація, при якій на окремій місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави.

У разі оголошення на території планованої діяльності зони надзвичайної екологічної ситуації необхідно:

- неухильно дотримуватись встановленого правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації;
- провести мобілізацію ресурсів та зміну режиму роботи з метою проведення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт;

- вжити заходів щодо нормалізації екологічного стану на території планованої діяльності.

Охорона та оздоровлення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля передбачають благоустрій території, на якій планується будівництво об'єкта.

Оцінка відповідності проекту зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування.

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки України у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;
- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Територія документа державного планування, що підлягає стратегічній екологічній оцінці частково знаходиться в межах природоохоронних територій Смарагдової мережі України.

Крім того, під час здійснення СЕО даного проєкту ДДП проаналізований взаємозв'язок ДПТ з міжнародними угодами, стороною яких є Україна, та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля (табл. 5.1).

Таблиця 5.1.

Відповідність планувальних рішень проєкту ДПТ зобов'язанням у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язаними із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, що встановлені на міжнародному рівні

Назва документа	Окремі цілі документа	Заходи та завдання, представлені в проєкті ДДП	Ступінь відповідності: (+) повне (+/-) часткове
Директива № 2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС	Гарантування доступу до інформації щодо Навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо стану компонентів навколишнього природного середовища.	Інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проєктних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника та через друковані ЗМІ.	+
Директива № 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи.	Визначення і встановлення заходів для захисту якості атмосферного повітря з метою уникнення, попередження чи зменшення шкідливих впливів на здоров'я людини та довкілля.	Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП.	+/-
Рамкова директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19.11.2008 «Про відходи та часткове скасування деяких Директив»	Запровадження роздільного збирання відходів.	Запровадження роздільного збирання відходів.	+

«Трансформація нашого світу: Порядок денний сталого розвитку на 2030 рік» Резолюція ООН 70/1 від 25.09.2015	Боротьба зі зміною клімату: вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі змінами клімату та його наслідками.	Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків проєкту ДДП: заходи з адаптації до змін клімату.	+/-
«Конвенція про біологічне різноманіття», що ратифікована законом України від 29.11.94 № 257/94 - ВР	Збереження біологічного різноманіття та стале використання його компонентів. Примітка: створення національної екомережі України як складової Всеєвропейської екологічної мережі.	Аналіз приналежності території проєктування до екологічної мережі Волинської області.	+
«Конвенція про охорону дикої флори та фауни» (Бернська конвенція)	Охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особлива увага приділяється видам, яким загрожує зникнення та вразливим видам, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими. Примітка: на виконання Бернської конвенції Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу.	Аналіз приналежності території проєктування до території Смарагдової мережі.	+/-

Разом з тим варто зазначити, що більшість заходів, передбачених проєктом у в сфері розвитку інженерної та транспортної інфраструктури, благоустрою, поводження з відходами відповідають загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяють дотриманню міжнародних зобов'язань.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням наслідки можуть бути первинними тобто безпосередньо пов'язані з впливом проекту на екосистеми (забруднення атмосфери при будівництві та експлуатації) і вторинними, що є наслідком первинних змін в екосистемі.

Кумулятивні наслідки включають розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови.

Кумулятивний вплив формується внаслідок поєднання впливів від:

- збільшення транспортного навантаження внаслідок функціонування запроєктованого культурного центру та пов'язаних із ним об'єктів;
- збільшення обсягів утворення побутових відходів;
- додаткове навантаження на системи водопостачання, водовідведення, електропостачання та інші інженерні мережі;
- збільшення локального антропогенного навантаження на територію;
- підвищення рівня шумового впливу в періоди проведення будівельних робіт та під час експлуатації об'єктів;
- одночасний вплив існуючої міської забудови, транспортних потоків та нових проєктних рішень.

Зазначені впливи мають локальний характер та можуть бути мінімізовані за рахунок розвитку інженерної інфраструктури та впровадження сучасних екологічних рішень.

Водночас реалізація проєктних рішень передбачає можливість комплексного впорядкування території, її благоустрою та озеленення, що може мати позитивний вплив на якість міського середовища.

Озеленені ділянки можуть сприяти зниженню локальної температури, покращенню мікроклімату, затриманню частини атмосферних опадів, зменшенню поверхневого стоку, а також формуванню більш комфортного середовища для населення.

Зазначені кумулятивні впливи мають переважно локальний характер. Їх рівень може бути зменшений шляхом належної організації транспортного та інженерного забезпечення території, благоустрою, озеленення, раціонального поводження з відходами та дотримання встановлених природоохоронних і санітарно-гігієнічних вимог.

Синергічні наслідки можуть виникати внаслідок одночасного впливу декількох факторів, зокрема транспортного навантаження, шуму, викидів від пересувних джерел, утворення відходів та збільшення навантаження на інженерну інфраструктуру. За умови належної організації території та дотримання нормативних вимог виникнення значного синергічного негативного впливу не прогнозується.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації рішень проєкту детального плану території будуть проявлятися внаслідок будівництва та влаштування об'єктів і полягатимуть в тимчасовому накопиченні будівельних відходів, забрудненні атмосферного повітря під час будівельних робіт. Під час будівництва основним впливом на атмосферу є її запилення та забруднення викидами автотранспорту. Проте, їх кількість і короткочасність впливу не здатні змінити мікроклімат проєктованої території. Вплив викидів забруднюючих речовин на довкілля від транспорту, будівельних машин і зварювальних апаратів має тимчасовий характер тільки в період ведення будівельно-монтажних робіт і не стане причиною суттєвого погіршення екологічної рівноваги екосистеми.

Реалізація проєкту внесення змін до ДПТ може супроводжуватися як потенційними негативними, так і позитивними наслідками.

До найбільш ймовірних негативних наслідків належать:

- тимчасове запилення атмосферного повітря під час проведення будівельних робіт;
- тимчасове збільшення викидів від двигунів будівельної техніки та автотранспорту;
- тимчасове підвищення рівня шуму під час будівельно-монтажних робіт;
- утворення будівельних відходів;
- збільшення обсягів побутових відходів під час експлуатації культурного центру та інших передбачених проєктом об'єктів;
- додаткове навантаження на транспортну та інженерну інфраструктуру;
- можливе локальне збільшення антропогенного навантаження на територію.

Потенційний негативний вплив на ґрунти може виникати переважно під час проведення підготовчих та будівельних робіт і бути пов'язаним із порушенням та ущільненням ґрунтового покриву, переміщенням ґрунту та проведенням земляних робіт. За умови належної організації будівельного процесу, недопущення складування відходів поза спеціально відведеними місцями та відновлення порушених ділянок значного негативного впливу на ґрунти не очікується.

Під час експлуатації об'єктів основними факторами впливу можуть бути транспортне навантаження, утворення побутових відходів, споживання енергетичних та водних ресурсів, а також шумове навантаження. Зазначені фактори мають враховуватися при подальшому проєктуванні та експлуатації об'єктів.

Короткострокові та середньострокові наслідки

Короткострокові наслідки реалізації проєктних рішень переважно пов'язані з етапом підготовчих та будівельно-монтажних робіт.

У цей період можливі:

- тимчасове запилення атмосферного повітря;
- викиди забруднюючих речовин від двигунів будівельної техніки та автотранспорту;
- тимчасове шумове навантаження;
- утворення будівельних відходів;
- порушення та ущільнення ґрунтового покриву в межах будівельних майданчиків;
- тимчасове збільшення транспортного руху.

Зазначені впливи матимуть локальний і переважно тимчасовий характер та припинятимуться після завершення відповідних будівельних робіт. За умови дотримання технологічних, санітарних та природоохоронних вимог їх вплив не повинен призвести до істотного погіршення стану довкілля.

Середньострокові наслідки пов'язані з поступовим введенням об'єктів у експлуатацію та формуванням передбаченого проєктом функціонального середовища. Позитивним наслідком є розвиток громадської та культурної інфраструктури, зокрема створення культурного центру, а також комплексне впорядкування та благоустрій території.

Водночас можливе збільшення транспортного та інженерного навантаження, яке повинно враховуватися під час реалізації проєктних рішень.

Довгострокові наслідки пов'язані з функціонуванням передбачених проєктом об'єктів та подальшим використанням території.

До потенційних довгострокових впливів належать:

- викиди забруднюючих речовин від пересувних джерел;
- шумове навантаження від транспортних потоків та функціонування об'єктів;
- утворення побутових відходів;
- споживання водних та енергетичних ресурсів;

- навантаження на інженерну та транспортну інфраструктуру.

За умови належного функціонування інженерних систем, дотримання нормативів якості довкілля, належного поводження з відходами та виконання природоохоронних заходів значного негативного впливу на довкілля та здоров'я населення не прогнозується.

Постійні та тимчасові наслідки

Постійні наслідки пов'язані з функціонуванням об'єктів після їх введення в експлуатацію. До них можуть належати утворення побутових відходів, споживання енергетичних та водних ресурсів, транспортне навантаження та пов'язаний із ним шумовий вплив.

Тимчасові наслідки переважно виникатимуть на етапі будівництва та включатимуть запылення атмосферного повітря, викиди від будівельної техніки, шум, утворення будівельних відходів та тимчасове збільшення транспортного навантаження.

Позитивні наслідки

До позитивних наслідків реалізації проєкту внесення змін до ДПТ можна віднести:

Розвиток культурної інфраструктури міста. Створення культурного центру забезпечить додаткові можливості для проведення культурних, мистецьких, просвітницьких та громадських заходів.

Збереження культурної ідентичності. Культурний центр створить простір для збереження, розвитку та популяризації культурної спадщини кримськотатарської спільноти в місті Луцьку.

Розвиток міжкультурного діалогу. Центр може стати відкритим громадським простором для взаємодії різних культурних та соціальних груп міста.

Підвищення якості громадського середовища. Реалізація ДПТ сприятиме впорядкуванню території, розвитку благоустрою, озеленення та пішохідних зв'язків.

Соціальний ефект. Створення нового громадського простору сприятиме розвитку громадської активності та задоволенню потреб населення у культурних і просвітницьких послугах.

Економічний ефект. Функціонування культурного центру може створити нові робочі місця та стимулювати розвиток супутніх послуг.

Екологічний ефект. Благоустрій та озеленення території сприятимуть покращенню мікроклімату, санітарного стану та візуальної якості міського середовища.

Негативні наслідки

Тимчасове забруднення атмосферного повітря під час проведення будівельно-монтажних робіт.

Шумове навантаження від роботи будівельної техніки та, в окремих випадках, під час проведення масових заходів.

Утворення будівельних і побутових відходів, що потребуватиме організації їх належного збору, зберігання та передачі спеціалізованим підприємствам.

Збільшення транспортного навантаження у зв'язку з відвідуванням культурного центру.

Збільшення споживання енергетичних та водних ресурсів у процесі експлуатації об'єкта.

Додаткове навантаження на інженерні мережі, яке має бути враховане під час проєктування та підключення об'єкта.

Локальне збільшення кількості побутових стічних вод та відходів у періоди проведення масових заходів.

Детальніші дослідження впливу на окремі компоненти довкілля із визначенням конкретних кількісних показників доцільно здійснювати на наступних стадіях проєктування відповідно до вимог чинного законодавства України. Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля наведена в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

**Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля
відповідно до контрольного переліку**

Чи може реалізація ДПТ спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?		•		
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	•			
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			•	
4	Появу джерел неприємних запахів?			•	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•	
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовується для водопостачання населення?			•	

10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?	•			
11	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту ?			•	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			•	
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			•	
Відходи					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?	•			•
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?	•			
19	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			•	
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			•	
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?		•		
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•	
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•	
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури ?			•	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?			•	
27	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•	

29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•	
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			•	
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•	
Населення та інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?			•	
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?			•	
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків?		•		
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			•	
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?		•		
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•	
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•	
42	Погіршення екологічного моніторингу?			•	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•	
Інше					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			•	

46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•	
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?			•	
48	Суттєве порушення якості природного середовища?			•	
49	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•	

Реалізація планованої діяльності вцілому буде мати позитивний вплив і сприятиме формуванню повноцінного життєвого середовища, створенню сучасного благоустрою території.

Наслідки впливу на клімат

Для проведення узагальненої оцінки впливу на клімат для ДДП та врахування всіх можливих аспектів, пов'язаних із кліматичними питаннями, рекомендується розглянути узагальнені елементи оцінки, а також вплив проєкту на адаптаційний потенціал території, наведені у таблицях нижче.

Елементи узагальненої оцінки впливу на клімат для ДДП наведено в табл. 6.2.

Таблиця 6.2

Елементи узагальненої оцінки впливу на клімат для ДДП

Елемент	Напрямок	Варіант	Ознаки
M-	Пом'якшення (mitigation)	Зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	1. Збільшення територій, що забезпечують поглинання вуглецю. 2. Озеленені ділянки. 3. Оптимізація транспортних ресурсів. 4. Покращення (удосконалення) практик управління відходами і землекористування.
M+		Збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок проведення ДДП	1. Збільшення частки індивідуального транспорту. 2. Викиди від систем опалення та кондиціонування.
Mt		Одноразові великі викиди ПГ під час проведення ДДП	1. Будівельно-монтажні роботи.

A+	Адаптація (adaptation)	Сприяння підвищенню сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	1. Енергонезалежність, енергоефективність та енергозбереження. 2. Впровадження систем водовідведення з урахуванням можливих змін у режимі опадів. 3. Перехід на кліматостійкі території. 4. Забезпечення комфортних зон (тінь, вода, контрольована температура та вологість). 5. Розвиток зеленої інфраструктури/озеленені ділянки. 6. Розвиток і збереження екологічних мереж. 7. Забезпечення захисту споруд і будівель від стихійних природних лих. 8. Підготовка до надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру (в т.ч. системи раннього оповіщення). 9. Надання переваги місцевим ресурсам.
A-		Зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок проведення ДДП	1. Збільшення потреб в усіх видах ресурсів та енергії, в першу чергу води.

Узагальнені результати процедури оцінки проєктних рішень внесення змін до детального плану території представлені в табл. 6.3.

Таблиця 6.3.

**Узагальнені результати процедури оцінки проєктних рішень
детального плану території**

Територія	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Ґрунти	Природо-охоронні території	Біорізноманіття	Здоров'я
Територія проєктування	П/ДС/ М	Нп/М	Нп/ДС/ М	П/КС/ М	0	П/КС/ М	Нп/М

Позначення	Пояснення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
1	Помірний позитивний вплив.
2	Значний позитивний вплив.

(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти довкілля, заплановану діяльність або з інших причин.
П/Нп	Прямий / Непрямий
ДС/ СС/КС	Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік)
М/Р	Місцевий / Регіональний
К/С/ТрК	Кумулятивний / Синергічний / Транскордонний

Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території наведено в табл. 6.4.

Таблиця 6.4.

Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території

Складова довкілля	Характеристика впливу
Атмосферне повітря	У результаті виконання підготовчих робіт будуть наявні неорганізовані нестационарні джерела викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Вплив на повітряне середовище пов'язаний з утворенням та викидом забруднюючих речовин при проїзді автотранспорту на будівельному майданчику. Внаслідок роботи двигунів внутрішнього згорання, в атмосферне повітря будуть викидатися вуглецю оксид, вуглецю діоксид, діазоту оксид, азоту діоксид, вуглеводні граничні C₁₂-C₁₉, суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом (сажа), сірки діоксид, аміак, метан, бенз(а)пірен. Проектом передбачається застосування справної техніки та обладнання, дотримання технології виконання робіт, виконання інженерної підготовки, озеленення та благоустрою території, що дозволить зменшити шкідливий вплив на атмосферне повітря, проведення моніторингу атмосферного повітря.
Водне середовище	На території міста Луцьк та в межах детального плану наявна централізована система водопостачання та каналізації. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проєктної території ДПТ по мережі проєктних самопливних колекторів надходитимуть у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк знаходяться за межами території проєктування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням. Використання річок, свердловин чи інших водних ресурсів не передбачається.

Ґрунтове середовище	Вплив на ґрунти буде тільки під час проведення будівельно-монтажних робіт та носитиме тимчасовий характер. Вплив на ґрунти поза межами проекрованої території відсутній. Комплексний благоустрій території здійснюється шляхом вимощення тротуарів та влаштування проїздів з твердим покриттям, озелененням всієї вільної від вимощення території, влаштування засобів та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами (ліхтарі освітлення, інформаційний стенд), технічних засобів регулювання дорожнього руху (дорожні знаки), малих архітектурних форм (огорожі, ворота, урни), зони відпочинку, майданчики. Озеленення передбачає збереження всіх цінних зелених насаджень та висаджування нових (декоративних) згідно плану озеленення, який розроблятиметься на наступних стадіях проектування. При цьому влаштування квітників необхідно проводити сортами квітів, які б забезпечували послідовне безперервне цвітіння протягом тривалого часу.
Біорізноманіття	Проектом передбачається озеленення проекрованої території. В проектній системі озеленення території, що розглядається в детальному плані, присутні усі групи озелених територій, що визначаються за функціональною ознакою, а саме: - загального користування – озеленення зі сторони вулиці; - обмеженого користування – насадження на прибудинкових територіях житлового комплексу; - спеціального призначення – насадження у автошляхів, озеленення вулиць.
Здоров'я населення	Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при реалізації даного проекту не погіршується. Діяльність об'єктів при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення. Позитивний вплив від реалізації проекту полягає збереження та розвиток культурної ідентичності кримськотатарської спільноти в місті Луцьку, а також створення сучасного громадського простору для проведення культурних, освітніх, просвітницьких, мистецьких та громадських заходів.
Акустичний вплив	Шумове забруднення буде спричинене насамперед роботою будівельної техніки та матиме тимчасовий характер. Встановлені допустимі норми ГДК перевищуватись не будуть.

Підсумувавши, можна сказати, що планована діяльність може мати різні аспекти впливу на навколишнє середовище. Проте при застосуванні сучасних методів та технологій і дотриманні заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, визначених у Розділі 7, негативні фактори від проекрованої діяльності можна мінімізувати. Значний негативний вплив на здоров'я населення не передбачається.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

На основі інформації, представленої у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Досліджений вплив об'єкта планованої діяльності на навколишнє середовище, природні і штучні компоненти прилеглої території показали, що вплив слід оцінювати як локальний і допустимий.

Проектом передбачається виконання таких заходів:

Ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.

Планувальні заходи – функціональне зонування; організація санітарних розривів; озеленення території.

Захисні заходи – вибір місць тимчасового складування ГРШ, дотримання нормативів чинного природоохоронного законодавства; своєчасна передача накопичених відходів спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів; дотримання правил пожежної безпеки.

Охоронні заходи – моніторинг території, спостереження, оцінка та прогнозування стану навколишнього середовища; здійснення експлуатації об'єктів відповідно до чинних санітарних норм та правил.

Компенсаційні заходи – компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час. Компенсація нанесених незворотних збитків від планованої діяльності здійснюється за рахунок грошового відшкодування.

З метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, санітарного очищення територій населених пунктів треба керуватись Конституцією України та Законами України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами», «Про регулювання містобудівної діяльності».

Облаштування території повинно відбуватися з дотриманням екологічних вимог та забезпеченням комплексного благоустрою території.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації негативного впливу під час підготовчих та будівельних робіт у відповідності до чинних нормативних вимог із застосуванням відповідної техніки та механізмів передбачаються недопущання порушень факторів, які можуть призвести до аварійних ситуацій.

До таких факторів, під час виконання будівельних робіт можна віднести:

- виникнення локальної пожежі в разі порушення протипожежних заходів (паління, розпалювання вогнищ та використання відкритого вогню, тощо);
- порушення режимів експлуатації будівельних машин та обладнання;
- помилкові дії персоналу.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації тимчасового негативного впливу під час будівництва та експлуатації об'єктів передбачається ряд заходів:

- здійснення будівельних робіт на підставі документів, що засвідчують право на виконання таких робіт;
- виконавці будівельних робіт будуть залучатися з урахуванням їх кваліфікаційного складу та обсягів будівельної роботи;
- організаційні, технічні, технологічні рішення та інші заходи, направлені на реалізацію планованої діяльності, здійснюватимуться з дотриманням вимог законодавства та нормативних документів і забезпеченням механічного опору та стійкості конструктивних елементів, пожежної безпеки, унеможливлення загрози здоров'ю або безпеці людей та шкідливого впливу на довкілля, захисту від шкідливого впливу шуму та вібрації тощо;
- зберігання та транспортування будівельних матеріалів та відходів здійснювати способами, що гарантують мінімальний ризик забруднення довкілля;
- забезпечити повне збирання, належне зберігання та передачу відходів спеціалізованим підприємствам;
- дотримуватись заходів з охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів, а також рослинного та тваринного світу.

Відповідальність за дотримання заходів з охорони навколишнього середовища в період проведення будівельних робіт на об'єкті покладається на спеціалізовані організації, які виконуватимуть ці роботи.

У цілому, розроблений у відповідності до державних містобудівних норм, санітарних норм і правил, проєкт детального плану території не матиме значних негативних наслідків.

Для запобігання негативного впливу на довкілля та здоров'я населення передбачені заходи, зазначені у табл. 7.1.

**Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення
негативних наслідків виконання детального плану території**

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання проєкту внесення змін до детального плану території
Атмосферне повітря	- не допускати роботи автотранспорту та будівельних механізмів в режимі холостого ходу для попередження надходження забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шумового навантаження; - при зберіганні та пересипці піщано-гравійних матеріалів на території будівництва вжити заходи щодо недопущення їх розпилення; - дотримання заходів щодо охорони атмосферного повітря відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»; - проведення благоустрою території.
Водне середовище	- економічно використовувати водні ресурси, дбати про їх відтворення і поліпшення якості вод; - забезпечувати облік води для потреб споживачів за допомогою водолічильників; - дотримуватися санітарних та інших вимог щодо впорядкування території, - попередження забруднення підземних вод та земельних ресурсів шляхом створення надійної та ефективної системи водовідведення.
Земельні ресурси та грунти	- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва; - вертикальне планування будівельного майданчика; - забезпечення розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведених ділянці з твердим покриттям; - контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів; - не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунтове середовище під час проведення підготовчих і будівельно-монтажних робіт; - дотримання встановлених вимог щодо зняття та перенесення ґрунтового покриття земельної ділянки; - проведення забудови згідно з функціональним зонуванням; - заборонається спалювання всіх видів відходів на території будівельного майданчика; - запровадження регулярного санітарного очищення території; - дотримання вимог щодо санітарного очищення території; - при здійсненні будівельних робіт потрібно дотримуватись вимог відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель».

Поводження з відходами	- роздільне збирання відходів; - організація місць тимчасового зберігання відходів; - вчасна передача відходів, які утворюватимуться, спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів, забезпечення вивезення відходів з території.
Біорізноманіття	- максимальне збереження зелених насаджень, які мають задовільний та хороший стан; - озеленення території.
Акустичний вплив	- використання сучасного низькошумового технологічного та енергетичного обладнання; - обмеження швидкості руху автомобільного транспорту по проєктованій території; - озеленення території.
Здоров'я населення	- встановлення та дотримання планувальних обмежень на території проєктування; - проведення благоустрою території; - озеленення території відповідно до проєктних рішень.
Соціальне середовище	- вертикальне планування території будівельного майданчика передбачити з використанням заходів із захисту території та оточуючої забудови від можливого негативного впливу несприятливих природних або техногенних факторів; - проведення забудови згідно з наміченою містобудівною документацією та функціональним зонуванням; - інженерна підготовка території, влаштування твердого покриття проїздів; - урахування перспективних планувальних обмежень – санітарних розривів, охоронних зон інженерних мереж тощо; - проведення благоустрою та озеленення території відповідно до проєктних рішень.
Охорона праці та пожежної безпеки	- створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами; - суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні; - дотримання трудової і виробничої дисципліни під час проведення будівельних робіт, правил техніки безпеки на робочих місцях; - оснащення будівель первинними засобами пожежогасіння та пожежним інвентарем.

Освоєння території повинно відбуватися з дотриманням природоохоронних заходів.

При виконанні всіх заходів з охорони навколишнього середовища, передбачених проектом, проєктований об'єкт не завдасть негативного впливу на стан природного середовища в районі його розміщення.

Аналізуючи види і рівні впливів на навколишнє середовище, можна зробити висновок, що комплекс заходів, спрямованих на запобігання, уникнення, зменшення, усунення визначеного негативного впливу, забезпечить дотримання чинних екологічних і санітарно-гігієнічних умов провадження планової діяльності.

У випадку порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища будуть негайно вжиті заходи щодо усунення відповідних порушень та компенсовано, в установленому порядку, шкоду, заподіяну довкіллю або здоров'ю і майну громадян у повному обсязі.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Об'єктом планованої діяльності є проєкт Внесення змін до детального плану території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьку.

Негативні фактори впливу на оточуюче середовище при функціонуванні об'єкту можна оцінити як незначні при дотриманні усіх санітарно-епідеміологічних та будівельних вимог та використанні сучасного обладнання.

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації проєкту Внесення змін до детального плану території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьку були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище (табл. 8.1).

Таблиця 8.1

Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи

№ п/п	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	Нульова альтернатива (песимістичний сценарій розвитку)	Збереження чинних містобудівних рішень та існуючого стану використання території без реалізації передбачених проєктом змін до детального плану території.	Переваги: - відсутність додаткового будівельного та техногенного навантаження, пов'язаного з реалізацією нових проєктних рішень; - відсутність необхідності виконання додаткових будівельних робіт; - збереження існуючого стану території та наявного рівня навантаження на довкілля. Недоліки: - збереження існуючих містобудівних проблем та обмежень; - відсутність можливості	На основі аналізу та порівняння наявних перспектив розвитку планованої території рекомендується обрати альтернативу № 3, вона є оптимальною з екологічної точки зору, оскільки передбачає використання централізованих інженерних мереж, що дозволяє зменшити ризики забруднення довкілля у порівнянні з альтернативою 2, що передбачає використання автономних систем водопостачання та водовідведення. Нульовий сценарій не забезпечує можливості реалізації актуальних містобудівних рішень та комплексного впорядкування території.

			комплексного впорядкування території відповідно до сучасних потреб; – неможливість реалізації передбачених проектом містобудівних рішень, зокрема щодо створення культурної та громадської інфраструктури; – відсутність можливості комплексного вдосконалення планувальної, транспортної та інженерної організації території.	За такого сценарію зберігатиметься існуючий стан території, а також не буде реалізовано передбачене проектом рішення щодо створення культурного центру.
2.	Альтернатива, що розглядається в проекті МД	Забезпечення території планування індивідуальними свердловинами і септиками.	Переваги: - Відсутність витрат за надання послуг з водопостачання та водовідведення. Недоліки: - Значні обсяги земляних робіт, які можуть впливати на ґрунтові та гідрологічні умови ділянки; - Ризик забруднення довкілля стічними водами; - Відсутність контролю за відповідною експлуатацією свердловин; - Збільшені терміни будівництва.	
3.	Затвердження проекту ДДП	Забезпечення території планування централізованим водопостачанням та водовідведенням (каналізацією).	Переваги: - Зменшення обсягів земляних робіт, що знижує техногенне навантаження на ґрунтові та геологічні умови; - Спрощення будівельних процесів, зменшення витрат на будівництво;	

			- Скорочення термінів реалізації проекту. Недоліки: Потенційна небезпека забруднення ґрунтів та підземних вод за рахунок неправильного підключення до існуючих інженерних мереж або внаслідок виникнення аварійних ситуацій на них.	
4.	Територіальна альтернатива	Реалізація передбачених містобудівних рішень, у тому числі розміщення культурного центру, на іншій території міста Луцька.	Переваги: – можливість вибору іншої території з іншими містобудівними характеристиками; – потенційна можливість формування нового планувального середовища. Недоліки: – необхідність пошуку та обґрунтування іншої земельної ділянки; – необхідність внесення змін до містобудівної документації або розроблення нового ДПТ; – додаткові витрати часу та коштів; – необхідність створення або розвитку нових транспортних та інженерних зв'язків; – можливе додаткове освоєння природних або неосвоєних територій; – відсутність переваг перед використанням уже сформованої міської території.	Не обрана. Територіальна альтернатива є містобудівно, економічно та функціонально недоцільною, оскільки передбачає освоєння іншої території та необхідність формування додаткових транспортних і інженерних зв'язків. Обрана територія в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної розташована у сформованій частині міста та має наявні транспортні й інженерні зв'язки, що дозволяє більш раціонально використовувати територію та уникнути додаткового освоєння нових територій.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на

навколишнє середовище, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови територій, які межують з проєктованою ділянкою, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості територій та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах.

2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;

3) розглянуто способи ліквідації наслідків;

4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення планованої діяльності;

5) отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;

6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

При підготовці Звіту із стратегічної екологічної оцінки були виявлені наступні труднощі:

- відсутність на момент виконання Звіту нормативних актів щодо підготовки Звіту;
- відсутність на момент виконання Звіту розпорядчих актів щодо надання інформації для підготовки Звіту;

- відсутність у відкритому доступі даних щодо обсягу впливу на стан довкілля на територію розміщення населеного пункту;

- відсутність методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;

- обставини, пов'язані з збройною агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Планована діяльність матиме позитивні наслідки на соціальне середовище, а негативні фактори впливу на оточуюче середовище можна оцінити як незначні при дотриманні усіх вимог та норм будівництва та експлуатації об'єктів.

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Розвиток державної системи моніторингу довкілля є складовою державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, спрямованої на забезпечення конституційного права громадян на безпечне середовище існування. Моніторинг довкілля є дієвим засобом реалізації природоохоронної політики, слугує виробленню науково-обґрунтованих управлінських рішень щодо створення екологічно і техногенно безпечних умов життєдіяльності населення, збереження довкілля, забезпечення раціонального природокористування, створення достовірної інформаційної бази для прогнозування і запобігання екологічних небезпек. Об'єктивну інформацію про стан навколишнього середовища можна отримати лише на підставі багаторічного системного спостереження за змінами компонентів геосистем, які можуть бути спричинені як природною мінливістю систем, так і антропогенним впливом на них.

Згідно ст. 17 п. 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272.

Заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту документа державного планування та затверджується місцевим органом державної виконавчої влади, який затвердив документ державного планування.

Моніторинг – це система постійного спостереження за явищами і процесами, що проходять в навколишньому середовищі і суспільстві, результати якого слугують для обґрунтування управлінських рішень.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проєкті детального плану території, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою

умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

Відповідальним за здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення є Замовник – виконавчий комітет Луцької міської ради.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник у разі необхідності може створювати моніторингові групи та визначати склад та напрямок їх роботи. Також, може бути залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;
- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;
- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Наразі, для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документа державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення передбачені наступні заходи для здійснення моніторингу:

- замовник визначає групу експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингову групу), їх склад та порядок роботи. Строк виконання: один раз після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група перевіряє відповідність проєктних рішень, що спрямовані на забезпечення санітарно-гігієнічних вимог в планувальній організації території. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- моніторингова група співставляє цільові значення параметрів моніторингу до фактичних значень під час здійснення моніторингу. Строк виконання: один раз на рік після затвердження документа державного планування;

- замовник результати моніторингу оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік після затвердження документа державного планування та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Даний розділ розроблено з урахуванням вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 р. № 1272.

Мета моніторингу – виявлення та контроль потенційних негативних наслідків реалізації Детального плану території (ДПТ), а також забезпечення реагування на непередбачені ризики для довкілля та здоров'я населення.

Зміст заходів з моніторингу та строки їх виконання

Моніторинг передбачає систематичне спостереження за впливами реалізації документа державного планування, зокрема:

- контроль за станом якості питної води;
- оцінка ефективності поводження з відходами;
- аналіз показників здоров'я населення (рівень захворюваності);
- моніторинг виконання проєктних рішень щодо екологічного благоустрою.

Кількісні та якісні показники, одиниці вимірювання та цільові значення

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями наведено в табл. 9.1.

**Кількісні та якісні показники, одиниці вимірювання та цільові значення
показників в результаті виконання ДДП**

№ п/п	Об'єкт моніторингу	Показник	Одиниця виміру	Цільове значення (норма)
1	Стан якості питної води	Відповідність	мг/м ³	У межах показників ДСанПіН 2.2.4- 171-10
2	Здоров'я населення	Захворюваність	К-сть випадків/ 1000 осіб	Не перевищує середній рівень по місту
3	Відходи	Обсяг накопичення	т/рік	У межах потужності систем

Методи визначення кожного із показників, а також періодичність вимірів, визначаються відповідними акредитованими лабораторіями на договірних засадах.

Визначення показників здійснюється шляхом:

- лабораторного аналізу (акредитовані установи);
- статистичної інформації медичних звітів;
- аналізу звітів експлуатаційних служб;
- супутникового та візуального моніторингу.

Періодичність вимірів показників:

- щорічно протягом усього періоду реалізації ДПТ;
- додатково – через рік після завершення його дії;
- позачергово – у разі фіксації негативних впливів або скарг мешканців.

Отримані результати порівнюються з встановленими нормативними цільовими значеннями. У разі перевищення – ініціюється додаткове екологічне обстеження або коригування реалізації плану.

Засоби виявлення наслідків для довкілля та здоров'я населення:

Використовуються:

- механізми громадського контролю (звернення, слухання);
- виїзні обстеження території;
- збір додаткової інформації у разі аномальних змін (пр: зростання захворюваності, погіршення якості довкілля);
- співпраця з медичними закладами;
- фотофіксація та супутниковий моніторинг.

Моніторинг здійснює замовник ДПТ – Управління капітального будівництва Луцької міської ради. За потреби створює моніторингові групи, залучає лабораторії.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а також подає органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості CEO);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

У відповідності до розділу 4 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», транскордонні консультації держави походження проводяться у випадках, передбачених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Якщо органи, зазначені у статтях 7 та 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», вважають, що виконання документа державного планування ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, вони невідкладно інформують про це орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, щодо стратегічної екологічної оцінки).

Якщо орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», вважає, що виконання документа державного планування ймовірно матиме наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зачепленої держави, або якщо зачеплена держава цього вимагає, орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», подає зачепленій державі копію проекту документа державного планування разом із звітом про стратегічну екологічну оцінку (або його частину, що не містить інформації, яка становить державну таємницю) та визначає строк, протягом якого зачеплена держава має повідомити про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях. Такий строк не може становити менш як 30 днів з дня інформування зачепленої держави.

Про необхідність проведення транскордонних консультацій замовник повідомляється письмово. Документ державного планування не затверджується (не приймається) до завершення процедури транскордонних консультацій та врахування їх результатів.

Якщо зачеплена держава протягом строку, визначеного частиною першою цієї статті, повідомила орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», про своє бажання взяти участь у транскордонних консультаціях, цей орган разом із замовником в узгоджений із зачепленою державою строк проводять консультації щодо можливих транскордонних наслідків виконання документа державного планування та заходів із запобігання, зменшення або пом'якшення таких наслідків. Для цього орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», разом із замовником та зачеплена держава узгоджують тривалість консультацій, порядок їх проведення, умови перекладу документів, заходи із забезпечення інформування та участі громадськості зачепленої держави.

Після затвердження документа державного планування орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», забезпечує за поданням замовника інформування зачепленої держави з таких питань:

1. Зміст затвердженого документа державного планування;

2. Інформація про те, яким чином питання охорони довкілля враховані в документі державного планування та яким чином у звіті про стратегічну екологічну оцінку враховано результати консультацій та пропозиції, подані відповідно до цієї статті, а також обґрунтування обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він затверджений, серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду;

3. Заходи з моніторингу, ухвалені відповідно до статті 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Замовник забезпечує орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», інформацією, необхідною для виконання вимог цієї статті, у тому числі переклад відповідних документів.

У разі якщо орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», отримав оповіщення від держави походження та вважає, що виконання документа державного планування, який готується для затвердження на території держави походження, ймовірно матиме наслідки для довкілля України, у тому числі для здоров'я населення, він повідомляє державу походження про своє бажання (небажання) взяти участь у транскордонних консультаціях.

Перед проведенням транскордонних консультацій орган, зазначений у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», та держава походження узгоджують їхню тривалість, порядок проведення, умови перекладу документів та детальні заходи із забезпечення інформування та участі громадськості України з урахуванням вимог статей 12, 13 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

За зверненням органу, зазначеного у статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», виконання заходів із забезпечення інформування та участі громадськості України у транскордонних консультаціях забезпечується органами, зазначеними у статті 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проєкту Внесення змін до детального плану території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьку ймовірно транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – відсутні, з причин мінімального впливу на територію та віддаленості державних кордонів України.

11. Резюме нетехнічного характеру

Стратегічна екологічна оцінка була розроблена для проєкту документа державного планування детального плану території, головною метою якого є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документа державного планування.

СЕО здійснюється на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проєкті документа державного планування.

Підставою для розроблення детального плану території є Рішення Луцької міської ради від 30.07.2026 №97/91 «Про надання дозволу на розроблення проєкту внесення змін до детального плану території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьку».

На основі статистичної інформації, адміністративних даних, результатів досліджень було охарактеризовано поточний стан довкілля території проєктування, стан довкілля та умови життєдіяльності населення на територіях, що ймовірно зазнають впливу внаслідок виконання документа державного планування.

У процесі проведення СЕО було виявлено ймовірні проблеми та наслідки для навколишнього середовища, що полягають в незначному забрудненні довкілля під час будівельно-монтажних робіт та утворенні побутових відходів під час діяльності об'єкта.

Враховуючи прийнятний вплив на об'єкти навколишнього середовища, дотримання екологічних та санітарно-гігієнічних нормативів, а також по сукупності усіх інших факторів, які пов'язані з планованою діяльністю, виходить, що негативних соціально-економічних процесів у навколишньому природному середовищі розміщення проєктної забудови не виникне за умови дотримання всіх норм та правил та передбачених заходів при зведені та експлуатації подібних об'єктів.

У звіті про стратегічну екологічну оцінку документа державного планування – проєкту внесення змін до детального плану території, визначено зобов'язання у сфері охорони довкілля і заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування, а також заходи щодо моніторингу цих наслідків.

Планована діяльність виключає можливість негативного впливу на об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність, зокрема території з природоохоронним статусом.

При затвердженні документу державного планування (детального плану території) відсутні значні негативні зміни поточного рівня ризиків впливу на здоров'я.

Транскордонних наслідків виконання документу державного планування не очікується.

12. Список використаних джерел

1. ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації»;
2. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
3. ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
4. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання»;
5. Закон України «Про управління відходами»;
6. Закон України «Про екологічну мережу України»;
7. Закон України «Про основи містобудування»;
8. Закону України «Про автомобільні дороги»;
9. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»;
10. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
11. Закон України «Про охорону земель»;
12. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
13. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
14. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
15. Закон України «Про рослинний світ»;
16. Закон України «Про тваринний світ»;
17. Земельний кодекс України;
18. Водний кодекс України;
19. Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року;
20. Постанова Кабінету міністрів України від від 27.11.2022 р. № 1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж»;
21. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.96 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови територій»;
22. Національний план управління відходами до 2033 року;
23. Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року;
24. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2024 рік;
25. Регіональна схема екологічної мережі Волинської області;
26. Стратегія формування та реалізація державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та операційний план заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.

13. Дані про виконавців матеріалів SEO

Тетяна ЖАЛОВАГА
Директор ТОВ «Центр зелених інновацій»

Олеся КОРНЕЙКО
Еколог

Додатки

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 06.08.2026 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 06-08-35138-26

Замовник:

Виконавчий комітет Луцької міської ради

1. Назва документа державного планування:

Внесення змін до детального плану території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьку

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці. Містобудівна документація розробляється на підставі рішення Луцької міської ради від 30.07.2026 №97/91 «Про надання дозволу на розроблення проєкту внесення змін до детального плану території в межах проспекту Президента Грушевського, Привокзального майдану та вулиці Привокзальної у місті Луцьку». Проєкт розроблятиметься відповідно до: Закону України «Про основи містобудування», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Закону України «Про автомобільні дороги»; Земельного кодексу України; Державних санітарних правил планування та забудови територій; Постанови Кабінету міністрів України від від 27.11.2022 р. №1455 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»; ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»; ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»; ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання».

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Територія проектування розташована у центральній частині міста Луцька. Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої. Об'єкт планової діяльності не відноситься до видів планової діяльності та

об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) трансграничні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

а) Проєкт внесення змін до детального плану території не матиме значного впливу на довкілля та здоров'я населення, геологічне середовище, на флору та фауну. Проєкт розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з дотриманням технологічних та санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язків основних та допоміжних споруд. Вплив на повітряне середовище буде зумовлюватись збільшенням викидів забруднюючих речовин від роботи двигунів транспортних засобів, викидами пилу при проведенні земляних робіт, викидів забруднюючих речовин під час проведення будівельних робіт. Дані речовини будуть утворюватися в кількостях, що не перевищуватимуть норм ГДК. Зміни мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень парникових газів, теплоти, вологи тощо) не відбудеться. Вплив на водне середовище не відбуватиметься. Вплив на геологічне середовище можливий внаслідок проведення інженерних робіт, робіт з влаштування території. Вплив на ґрунтовий покрив полягатиме в ущільненні та перенесенні ґрунтового шару на етапі будівництва, проїзду транспорту. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються. Джерелами шуму в період будівництва є будівельна техніка і автотранспорт, які працюють на будівельному майданчику. б) На території проєктування відсутні об'єкти природно-заповідного фонду. в) Зважаючи на географічне положення проєктованої території наслідків для довкілля прикордонних територій, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних і демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років дали можливість сформулювати наступні сценарії розвитку: Перший альтернативний варіант «Нульовий» – сценарій (за відсутності розвитку проєкту) – не складається і не затверджується містобудівна документація, цей сценарій може розумітися, як продовження поточних (найчастіше несприятливих) тенденцій щодо стану довкілля та розвитку території. Другий альтернативний варіант «Розвиток населеного пункту за затвердженою містобудівною документацією». Цей сценарій дозволить забезпечити виконання попередніх планованих рішень. Також в Звіті про СЕО необхідно розглянути інші альтернативні варіанти щодо технічного та технологічного забезпечення об'єктів чи територіального розміщення об'єктів планованої діяльності.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту СЕО визначити доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінити вплив на навколишнє природне середовище в період здійснення проєктованої діяльності дати прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи з особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов. Застосування цільового аналізу при проведенні СЕО дозволить встановити відповідність рішень детального плану території загальним цілям охорони довкілля та забезпечення безпечного для здоров'я та населення середовища існування. З огляду на характер такого виду документації як детальний план, ключовим завданням у виконанні СЕО проєкту є методи стратегічного аналізу, насамперед аналіз контексту стратегічного

планування, що передбачає встановлення зав'язків з іншими документами державного планування та дослідження нормативно-правових умов реалізації рішень детального плану. Для розробки СЕО передбачається використовувати наступну інформацію: – доповіді про стан довкілля, – статистичну інформацію, – фонові та лабораторні дослідження стану довкілля, – дані моніторингу стану довкілля, – оцінку впливу на довкілля планової діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля, – пропозиції щодо зміни існуючого функціонального використання території.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час проведення процедури стратегічної екологічної оцінки передбачені заходи для запобігання негативного впливу на довкілля та здоров'я населення по таких напрямках: – охорона рослинного покриву; – охорона атмосферного повітря; – охорона поверхневих та підземних вод; – охорона ґрунтів та геологічного середовища; – заходи щодо пожежної безпеки. Перелік проектних рішень для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків від планової діяльності, комплекс яких включає: – ресурсозберігаючі заходи (збереження і раціональне використання земельних ресурсів); – планувальні заходи (функціональне зонування, влаштування санітарно-захисних розривів, озеленення території та ін.); – охоронні заходи (охорона поверхневих та підземних вод від забруднення, влаштування твердого покриття (бруківки), бетонування стоянок автотранспорту, санітарна очистка території).

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку визначається статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» і складається з наступних розділів: – зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування; – характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються детального плану території, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень); – зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на державному та місцевому рівнях, що стосуються детального плану території; – опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків; – заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування; – обґрунтування вибору виправданих альтернатив, якщо такі розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки); – заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; – опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності); – резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Департамент містобудування, земельних ресурсів та реклами Луцької міської ради.
Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35. Телефон: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78

66, email: dm@lutskrada.gov.ua. Строк громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки становить 10 днів з дня її оприлюднення. Зауваження та пропозиції подані громадськістю після встановленого строку, залишаються без розгляду.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

Офіційний веб сайт Луцької міської ради від 06.08.2026

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Виконавчий комітет Луцької міської ради/Сеник Андрій Якимович